Эртага—СССР Олий Советига сайловлар

КОММУНИСТЛАР БИЛАН ПАРТИЯСИЗЛАР БЛОКИ НОМЗОДЛАРИ УЧУН ЯКДИЛЛИК БИЛАН ОВОЗ БЕРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 53 (5344).
3 МАРТ 1984 й.
ШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида партия, давлат ва хўжалик қурилишига доир бир қанча масалаларни муҳокама қилди.

Мамлакатда СССР Олий Советига сайловга тайёргарлик, депутатликка номзодларнинг сайловчилар билан учрашувлари ниҳоясига етганлиги тўғрисидаги ахборот тингланди. Бу учрашувлар партия билан халқнинг мустаҳкам жипслигини, меҳнаткашлар КПСС ва Совет давлатининг ички ҳамда ташқи сиёсатини қўллаб-қувватлаётганлигини, КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленуми қарорларини ва ундан келиб чиқадиган амалий вазифаларни тўла маъқуллаганлигини яна бир марта намойиш қилди. Сайлов олди йиғилишлари иштирокчиларининг нутқлари, депутатликка номзодларга берилган наказлар совет кишиларининг Ватанимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашдан, халқ хўжалигини бошқаришни такомиллаштиришдан, ишнинг ҳамма участкаларида уюшқоқлик ва интизомни оширишдан ғоят манфаатдорлигини кўрсатиб турибди.

Сиёсий бюро мажлисида дон ва бошқа қишлоқ хўжалик юкларини автомобиль транспортида ташишни ташкил этиш билан боғлиқ баъзи масалалар муҳокама қилинди ва шу мақсадда транспорт воситаларидан янада рационал фойдаланиш тадбирлари белгиланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси СССР Конституциясининг маданият ютуқларидан гражданларнинг фойдаланиш ҳуқуқи тўғрисидаги, давлат ва ижтимоий фондлардаги маданий бойликлардан ҳамманинг баҳраманд бўлиши, кутубхоналар ва кутубхона муассасалари тармоқларини кенгайтириш тўғрисидаги қоидалар асосида кутубхоначилик ҳақида амалдаги қонунларни такомиллаштириш тадбирларини белгилади.

Сиёсий бюро К. У. Черненко, А. А. Громико ва В. В. Кузнецов ўртоқларнинг ЮСФР президиуми раисининг ўринбосари, ЮКС Марказий Комитетининг аъзоси В. Жаркович билан қилган суҳбатлари якунларини маъқуллади. Мамлакатимизда халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш, империализм бошлаган қуролланиш пойгасига қарши кураш манфаатлари йўлида КПСС билан ЮКС ўртасида, Совет Иттифоқи билан Югославия ўртасида ҳар тарафлама ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштиришга катта аҳамият берилаётганлиги таъкидланди.

Мажлисда Ҳинд океани районидаги вазият билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди. Бу районда АҚШнинг ва унинг НАТОдаги баъзи иттифоқчиларининг милитаристик ҳаракатлари натижасида ҳарбий- сиёсий кескинлик кучаймоқда. Совет Иттифоқи Ҳинд океанини тинчлик зонасига айлантириш тўғрисида ва шу мақсадда тез орада БМТ назорати остида халқаро конференция чақириш тўғрисида қўшилмаган давлатларнинг таклифларини қўллаб-қувватлаши таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси шунингдек ташқи сиёсатга доир баъзи бошқа масалаларни ҳам муҳокама қилди.

ХАЛҚ БИЛАН ПАРТИЯ ЯКДИЛ

Сайловчиларнинг К. У. ЧЕРНЕНКО билан учрашуви

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — жамиятимизнинг раҳбар ва раҳнамо кучидир. Меҳнаткаш халқ манфаатларига хизмат қилиш, совет кишиларининг фаровонлиги ва бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш— партия фаолиятининг олий мақсадидир. Сайлов кампанияси Ленин партияси билан халқнинг бузилмас бирлигини, социалистик жамиятнинг метиндек жипслигини яна бир бор яққол намойиш қилмоқда. КПССнинг ҳар бир меҳнатчи, ҳар бир оила турмуш даражасини янада оширишга, совет Ватанининг иқтисодий ва мудофаа қудратини юксалтириш, ялпи тинчлик ва халқлар хавфсизлигини сақлаб қолиш ҳамда мустаҳкамлашга қаратилган сиёсатини совет кишилари якдиллик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар. Меҳнаткашлар СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловни ишлаб чиқаришда ютуқлар билан кутиб олаётганликлари бунинг далилидир.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқи мамлакатда юксак сиёсий ва меҳнат кайфиятини вужудга келтирди, меҳнат коллективларини партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга оширишга, 1984 йил ҳамда умуман беш йиллик план ва мажбуриятларини бажаришга сафарбар этди.

2 март куни Москвада, Кремлнинг съездлар саройида Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Москва Куйбишев сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети депутатлигига номзод — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Константин Устинович Черненко билан учрашувга бағишланган сайловолди йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари К. У. Черненко, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, Москва ва пойтахт Куйбишев райони партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳам президиумдан жой оладилар.

Сайловолди йиғилишини КПСС Куйбишев район комитетининг биринчи секретари Ю. А. Прокофьев очди.

КРЕМЛНИНГ СЪЕЗДЛАРСАРОЙИ. Москва Куйбишев сайлов округи сайловчиларининг СССР Олий Совети депутатлигига номзод ўртоқ К. У. Черненко билан учрашуви.

Бугун Куйбишев райони меҳнаткашлари, барча москваликлар ҳаётида ажойиб кундир,— деди у. Бизлар СССР Олий Совети депутатлигига ўз номзодимиз Коммунистик партия билан Совет давлатимизнинг атоқли арбоби, улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Константин Устинович Черненко билан учрашмоқдамиз.

Нотиқ ўртоқ К. У. Черненкога мурожаат қилиб, уни КПСС Марказий Комитети Бош секретари лавозимига сайланганлиги билан пойтахтнинг Куйбишев райони меҳнаткашлари ва аҳолиси номидан табриклади, унга сиҳат-саломатлик, партия, халқ, улуғ Ватанимиз манфаатлари йўлидаги ишида битмас-туганмас куч-ғайрат, янги ижодий муваффақиятлар тилади. У ўртоқ К. У. Черненко Москва шаҳридаги 11-Куйбишев сайлов округидан СССР Олий Совет депутатлигига овозга қўйилишга розилик берганлиги учун ҳам унга самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Барча москваликлар, бутун совет кишилари сингари район меҳнаткашлари ҳам КПСС ва Совет давлати раҳбарларини СССР давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига ўзларининг биринчи номзодлари қилиб кўрсатиб, жонажон Ленин партиясига ўзларининг чексиз ишончини изҳор қилдилар, партиянинг жанговар штаби —КПСС Марказий Комитети теварагида жипслашганликларини яна бир бор намойиш қилдилар.

Барча совет кишилари каби Куйбишев районининг коммунистлари ва меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг ўртоқ К. У. Черненкони партия Марказий Комитетининг Бош секретари этиб сайлаш тўғрисидаги бир овоздан қабул қилган қарорини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. К. У. Черненконинг Пленумда сўзлаган нутқида мамлакатни бундан буён социал-иқтисодий ривожлантиришнинг, тинчликни сақлаб қолиш учун курашнинг кенг кўламдаги вазифалари ўртага қўйилди, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ишлаб чиққан сиёсий йўл бундан буён ҳам оғишмай амалга оширилиши таъкидлаб ўтилди.

Февраль Пленуми ички ва ташқи сиёсатда Коммунистик партия билан Совет давлати ўтказаётган йўлнинг давомийлигини яққол тасдиқлади. Район коммунистлари, меҳнаткашлари ўртоқ К. У. Черненконинг Пленумдаги нутқида ўртага қўйилган вазифаларни раҳбарлик ва оғишмай ижро этиш учун қабул қилмоқдалар.

Барча совет кишилари Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби Константин Устинович Черненкони коммунизм улуғ идеалларини рўёбга чиқариш учун толмас курашчи сифатида яхши биладилар, деди сўнгра нотиқ. Ўртоқ К. У. Черненко катта ҳаёт, партия давлат ишлари мактабини ўтди. Пленум уни қаерга юбормасин, у ҳамиша ўзининг тажрибали ташкилотчи эканлигини намоён этди. У партия бош йўлини шакллантириш ва амалга оширишга катта ҳисса қўшди. Ўртоқ К. У. Черненко партия ва давлат фаолияти ленинча услубини такомиллаштириш, партия ташкилотларининг омма билан алоқасини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилмоқда. У ишга ижодкорлик ва коллективизм руҳини сингдириб меҳнаткашларнинг манфаатлари ва эҳтиёжларини чуқур англаб доимо ҳисобга олмоқда.

(Давоми 2-бетда)

Ўртоқ К. У. ЧЕРНЕНКО нутқи

Азиз ўртоқлар!

Бу ерда сўзга чиққан ҳамма кишиларга, мени СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатган Москванинг Куйбишев райони барча меҳнаткашларига самимий миннатдорчилик билдиришга ижозат бергайсиз. (**Қарсаклар**). Бу ишончни мен партиямиз ленинча йўлини қўллаб-қувватлаш деб, партия Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг фаолиятини маъқуллаш деб биламан. Сизларнинг депутатингиз бўлишдек юксак шарафни оқлаш учун ўзимнинг бутун кучимни сарфлайман, деб сизларни ишонтираман. (**Давомли қарсаклар**).

Ҳали яқиндагина биз оғир жудоликка учрадик — партия билан давлатнинг атоқли арбоби Юрий Владимирович Андропов оламдан ўтди. У Ленин типидаги раҳбар эди. У эскиликка ва бир қолипдаги ишга тоқат қилиб турмас, ўзибўларчиликни бартараф этиб, одамларни Ватан қудратини мустаҳкамлаш манфаатлари, ер юзида тинчлик манфаатлари йўлидаги аҳил ишга йўналтира олар эди. Унинг раҳбарлигида партия Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси мамлакат ҳаётидаги муҳим ижобий силжишларни бошлаб бердилар.

Жамиятни ривожлантиришнинг энг муҳим йўналишларига доир коллектив равишда ишлаб чиқилган йўл-йўриқлар, кейинги вақтларда эришилган нарсаларнинг ҳаммаси — салмоқли сиёсий бойликдир. Биз бу бойликни авайлаб-асраб кўпайтираберамиз. (**Давомли қарсаклар**).

Ўртоқлар! Сайловолди кампанияси ниҳоясига етмоқда. Сайловчиларнинг йиғилишлари зўр активлик билан ишчанлик руҳида ўтганлиги бу йилги кампанияга хос хусусият бўлди. Бу кампания партия билан халқ мустаҳкам бирлигининг жонли гувоҳига айланди. (**Қарсаклар**). КПСС Олий Советга ўтказиладиган сайловга ғоят катта аҳамият бермоқда. Аслини олганда бу — совет ҳокимиятининг меҳнаткашлар олдидаги ҳисоботи-ку, ахир. Бу — омма социалистик давлатни бошқаришга вакил қилган одамларнинг иши устидан унинг контроллик формаси ҳамдир.

Омма билан ҳамиша рўйрост, виждонан гапириш — партиямизнинг традициясидир. КПСС Марказий Комитетининг партия сайлов олди платформаси баён этилган мурожаати айни шундай ёндашув ифодасидир.

Марказий Комитет Сиёсий бюроси ва секретариатидаги ўртоқларим сайловчилар ҳузурида сўзлаган нутқларида бизнинг ички ва ташқи сиёсатимиз тўғрисида, келгусидаги режалар ҳақида муфассал гапирдилар. Менга ҳам шу хусусда баъзи фикр-мулоҳазаларни айтиб ўтишга ижозат бергайсиз.

1

Партия экономика масалаларига нақадар кўп эътибор бераётганлигини сизлар яхши биласизлар. Бу масалалар КПСС XXVI съездининг иши ва қарорларида жуда катта ўрин олган эди. Марказий Комитетнинг 1982 йил ноябрь ва ўтган йил декабрь Пленумларида ушбу масалалар реалистик тарзда таҳлил этилди. Мамлакатни хўжалик жиҳатидан ривожлантиришнинг бир қанча энг муҳим проблемалари аҳамияти Марказий Комитетнинг февраль Пленумида таъкидлаб ўтилди.

Шу жиҳатдан Олий Советга аввалги сайловдан кейин ўтган давр тўғрисида нималар дейиш мумкин?

Умуман бу давр самарали бўлди. Мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучлари мустаҳкамланди ва анча янгиланди. Замонавий техника билан жиҳозланган мингдан кўпроқ саноат корхонаси ишга туширилди. Ишлаб турган завод ва фабрикалар талай ҳажмда реконструкция қилиниб, янгиланди. Ваҳоланки, бу соҳада ҳали истаганимиздан камроқ иш қилинганлигини тўппа-тўғри айтиб ўтаман. Халқ хўжалигининг ёқилғи-энергетика базаси ривожланди. Салкам 40 минг километр узунликдаги магистрал газ қувури барпо этилди—жаҳон практикасида ҳали бундай кўламлар ва суръатлар мисли кўрилмаган эди. Биз кўпгина заводлар, шаҳарлар ва қишлоқларни табиий газ билан таъминлай олдик. Турмушда газдан фойдаланаётган кишилар сони 30 миллион нафар кўпайди.

Шу йиллар бошқа кўпгина соҳаларда ҳам талайгина муваффақиятлар билан нишонланди. Масалан, бизда бир ярим миллион киловатт-қувватли ноёб ядровий реактор яратилди. Мамлакатимизда барпо этилган қудратли атом музёрар кемалар Арктикани ўзлаштириш тарихига янги саҳифа чизди. Ўта чуқур қудуқлар қазиш ёрдамида ер бағрини разведка қилиш бошланди. Саноат ва медицинада техник лазерлар кенг қўлланиладиган бўлиб қолди.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун кўп иш қилинди. Бу соҳада меҳнатнинг энергия билан таъминланиши 30 процент ошди. Колхоз ва совхозларга минерал ўғит етказиб бериш салкам учдан бир ҳисса ортди. Булар қишлоқда меҳнатни ташкил этиш ва хўжаликни бошқарувнинг янги формаларини ривожлантириш билан қўшилиб, сезиларли натижалар бермоқда.

Ўзингиз ўйлаб кўринг, ўтган йили ҳам об-ҳаводан омадимиз келмади, шунга қарамай донли экинлар ҳосили 190 миллион тоннадан ошиб кетди. Чорвачилик маҳсулдорлиги ҳам анча ўсди. Буларнинг ҳаммаси ҳатто қийин шароитларда ҳам яхши ташкил этилган зарбдорларча иш ўз самараларини беришини яна бир бор тасдиқлаб турибди. Ҳозир гап, конкрет равишда кишиларни сафарбар этиш, жамики машина-механизмларни шай қилиб қўйиш, дала ишларининг аниқ-пухта ташкил этилишини таъминлаш тўғрисида бормоқда.

Бу ишларни пайсалга солиб ҳам бўлмайди — кўкламги экин-тикинга озгина вақт қолди. Чорва қишловини муваффақиятли тугаллаш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш зарур.

Ўтган беш йилликда халқаро ҳаёт чигалликлари бизни мамлакат хавфсизлигини мустаҳкамлаш билан боғлиқ эҳтиёжларга кўпгина ресурсларни ажратишга мажбур этган эди. Аммо биз ана шундай шароитда ҳам социал программаларни йиғиштириб қўйиш тўғрисидаги фикрни ҳаёлга ҳам келтирмадик. Ахир бутун ишимизнинг пировард мақсади совет халқининг турмушини яхшилашдан иборат-ку. (**Давомли қарсаклар**). Биз бунга кенг кўламда ёндашмоқдамиз. Биз одамлар моддий жиҳатдангина яхшироқ таъминланиб қолмасдан, шу билан бирга улар жисмоний жиҳатдан соғлом, маънавий баркамол, ижтимоий жиҳатдан фаол бўлишларини истаймиз.

Ўтган даврда миллий даромаднинг бешдан тўрт қисми халқ фаровонлигига сарфланди. Кишиларнинг реал даромадлари кўпайди. Ижтимоий истеъмол фондлари ҳам бойроқ бўлиб қолди. Ахир бу маорифга, соғлиқни сақлашга, пенсиялар тўлашга, уй-жой фондларини сақлашга берилаётган маблағ манбаику.

Бизнинг Озиқ-овқат программамиз ҳам, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва хизмат кўрсатиш системасини ривожлантириш юзасидан ҳозир ишлаб чиқилаётган программа ҳам кишиларнинг фаровонлигини оширишга қаратилган. Ҳозир сифатли, харидоргир моллар ишлаб чиқаришни кенгайтириш соҳасида кўп иш қилинмоқда. Енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари янгилана бошлади. Бу ишда биз Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашидаги мамлакатлар билан актив ҳамкорлик қилмоқдамиз.

Уй-жой, мактабгача тарбия муассасалари қурилиши, касалхоналар ва поликлиникалар тармоғини кенгайтириш каби ҳаётий проблемалар — партия доимо ғамхўрлик қилаётган проблемалар жумласидандир. Ўтган йили икки миллиондан кўпроқ — кейинги беш йил ичидаги ҳар қандай йилга қараганда кўпроқ квартира барпо этилди. (**Давомли қарсаклар**). Уй-жой биноларини фойдаланишга топшириш юзасидан шу беш йиллик топшириғи жуда юксакдир. Аммо бу топшириқ бажарибгина қолмай, балки ошириб ҳам бажарилади, деб ҳисоблаш учун асослар бор. Балки ошириб ҳам бажарилиши мумкин.

Биз ҳаммамиз уй-жой проблемаси ҳали тўла ҳал этилмаганлигини тушунамиз албатта, бинобарин уй-жой шароитларини янада яхшилаш йўлларини излайберамиз. Бунда фақат давлат маблағларигина ишга солиб қолинмайди. Эҳтимол кооператив асосдаги ва якка тартибдаги қурилишни ҳам дадилроқ кенгайтира бериш керакдир. (**Қарсаклар**). Болалар боғчалари ва яслиларига келганда шуни айтиш керакки, бу борадаги кескин аҳволни бир мунча сусайтиришга муваффақ бўлинди. Аммо ҳали кўп ишлар қилиниши керак.

Яқин йиллар ичида ўқитувчилар ва халқ маорифи бошқа ходимларининг иш ҳақини ошириш мўлжалланмоқда. Уруш ва меҳнат ветеранлари, кўп болали оилалар, ёш келин-куёвлар тўғрисида, умуман совет кишиларининг турмуш шароитларини яхшилаш ҳақида бундан буён ҳам ғамхўрлик қилина беради. (**Давомли қарсаклар**).

Чамаси, 1983 йил тўғрисида алоҳида гапириб ўтса арзийди. Ўзларингизга маълумки, Марказий Комитет Пленуми 1982 йил ноябрида ишлаб чиққан тадбирлар комплекси экономикамизга зўр куч бахш этди. Беш йилликнинг иқтисодий ўсиш суръатлари секинлашиб қолган дастлабки икки йилнинг ноқулай тенденциясини бартараф этабошладик. Меҳнат унумдорлиги тезроқ орта бошлаганлиги, экономиканинг кўпгина бўғинларида сифат кўрсаткичлари яхшиланганлиги айниқса қимматлидир.

Сизнинг районингизни олиб кўрайлик. Саноат ишлаб чиқаришининг жамики ўсишига ишловчиларнинг сонини кўпайтирмай эришилди. Сизлар ҳозир меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш планини ошириб бажариш учун авж олиб кетган ҳаракатга актив қўшилдингиз. Тўқувчи Мария Дмитриевна Полешчукни (**Қарсаклар**), токарь Александр Михайлович Горбуновни (**Қарсаклар**), шишасоз Нина Сергеевна Измайловани (**Қарсаклар**), йиғувчи-слесарь Александр Николаевич Серовни (**Қарсаклар**), Куйбишев районининг барча илғорларини меҳнатда эришган шахсий муваффақиятлари билан қутлашга ижозат бергайсизлар. (**Давомли қарсаклар**).

Москва меҳнаткашлари икки ойлик планни бажарганликларини ва ҳатто бироз ошириб бажарганликларини Виктор Васильевич Гришин бугун менга маълум қилди. Бу — катта ютуқ. (**Қарсаклар**). Ана шу минбардан фойдаланиб барча москваликларга энг яхши истакларимизни билдиришга ва уларнинг улкан меҳнати учун катта раҳмат айтишга рухсат бергайсиз! (**Давомли қарсаклар**).

Эришилган натижалар — катта ишнинг бошланиши холос, албатта, ўртоқлар. Ишларимиз, бунинг устига кечиктириб бўлмайдиган ишларимиз жуда кўп. Биз олға томон тезроқ бораоламиз ва шуни истаймиз. Экономикани интенсив ривожлантириш проблемаларини анча зўр ғайрат билан ҳал эта оламиз ва шундай ҳал қилишимиз керак. Чунки фақат шу асосдагина халқнинг моддий ва маънавий талаб-эҳтиёжларини тобора тўлиқроқ қондириш мумкин.

Хуллас келгуси режалар тўғрисида гапирганда оддий бир ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслик керак: яхшироқ яшаш учун яхшироқ ишлаш лозим. (**Давомли қарсаклар**). Социал программаларимизни амалга оширишда олға томон муваффақиятли ҳаракат қилиб бориш учун экономикани ва аввало унинг самарадорлигини барқарор, муттасил ўстириш зарур. Марказий Комитетнинг декабрь ва февраль Пленумларида ҳам шу ҳақда гап борди.

Биз иқтисодий кўрсаткичларни ҳозирча асосан қўл остимизда, юзада турган резервлар ҳисобига яхшилашга эришдик, деса бўлади. Биз тартибни, уюшқоқликни, интизомни мустаҳкамлашга киришдик. Бу эса дарҳол сезиларли иқтисодий самара берди.

Яна ҳам олға — халқ хўжалигида чуқур сифат ўзгаришлари сари бораверишзарур.

Ҳали бизнинг экономикамизда шундай участкалар борки, улардаги қолоқлик кўзга яққол ташланиб турибди. Мавжуд ишлаб чиқариш потенциалидан тўлиқ фойдаланилаётгани йўқ. Машинасозликнинг тажриба-экспериментал базаси йўл қўйиб бўлмайдиган даражада заиф. Саноат ишлаб чиқаришида ва қурилишда оғир жисмоний ва малакасиз меҳнат улуши секинлик билан камайтирилмоқда.

Биз фан ва техниканинг замонавий ютуқлари асосида халқ хўжалигининг барча тармоқларини тез ва узлуксиз янгилашни таъминлашимиз мутлақо зарур. Бу — бизнинг туб масалаларимиздан биридир. Бусиз жамият тараққиётини тасаввур этиш амри маҳол.

Партия экономикани бошқаришни кенг жабҳада такомиллаштиришни, хўжалик механизмини қайта қуришни авж олдириб юбориш тўғрисидаги масалани ҳам жуда ўткир масала қилиб ўртага қўймоқда. Бу ишнинг асосий йўналишлари белгиланган. Бу йўналишлар демократик централизмнинг ленинча принципига батамом мос келади.

Биз марказлаштирилган тарзда бошқариш ва планлаштиришни сўзсиз мустаҳкамлашимиз, бошқариш ҳамда планлаштиришнинг кўпроқ таъсирчанлиги ва эпчиллигига эришишимиз лозим. Ишни шундай йўлга қўйиш керакки, умумдавлат хўжалик органлари ўзларининг бутун кучини мамлакат учун ҳақиқатан ҳам энг муҳим аҳамиятга эга бўлган масалаларни ҳал этишга қаратадиган бўлсинлар. Уларнинг қандайдир ҳозирги юмушларини эса, тармоқ ёки маҳаллий ташкилотлар бўлишидан қатъий назар, қуйи ташкилотлар бемалол ўз зиммасига олишлари мумкин.

Биз тор маҳкамачилик, шунингдек маҳаллийчилик мулоҳазалари билан қилинадиган ҳар қандай ҳаракатларнинг пайини қирқиб келдик ва бундан буён ҳам шундай қилаберамиз. Аммо, ўртоқлар, шуни яширмаса ҳам бўладики, маҳаллийчиликка қарши кураш ниқоби остида аслида маҳаллий ташаббусни бўғиб қўйиш ҳоллари ҳали ҳам учраб турибди. Бу жуда нотўғри иш. Иқтисодий регионлар, бирлашмалар, корхоналарда хўжалик жиҳатидан ташаббускорликни, ижодкорликни авж олдириб юбориш — энг муҳим ва айни умумдавлат аҳамиятига молик вазифаларнинг биридир.

Бу, агар билсангиз, мамлакатимиз халқлари дўстлигини — партия ленинча сиёсатининг энг муҳим асосларидан бирини янада мустаҳкамлаш масаласи ҳамдир. Ҳар бир республиканинг яхлит халқ хўжалик комплекси сифатида Совет Иттифоқи экономикасини ривожлантиришга самарали ҳисса қўшиш имкониятлари ортиб бориши керак. Ўз-ўзидан равшанки, бунда умумхалқ манфаатларини ҳамма нарсадан юқори қўйиш лозим. Бу нарса жамиятимизнинг, дунёқарашимизнинг интернационалистик табиатидан бевосита келиб чиқади. (**Қарсаклар**).

Ўртоқлар, хўжалик юритиш формалари ҳозирги замон талабларига мос бўлиши керак. Ҳозир ўтказилаётган бир қанча иқтисодий экспериментлар шубҳасиз шунга ёрдам беради. Уларнинг моҳияти корхоналарга кўпроқ ҳуқуқ беришдан, уларнинг масъулиятини оширишдан, уларни марказнинг ортиқча ҳомийлигидан халос қилишдан иборатдир. Тажрибада синаб кўриш изланишлар босқичидан дадил олға ҳаракат қилишга ўтиш имконини беради. Аммо, ўртоқлар, бирон-бир экспериментга жалб этилган корхоналардагина изланиш ва янгиликни жорий этиш билангина қаноатланиб бўлмайди, албатта.

(Давоми 2-бетда)

Ўртоқ К. У. ЧЕРНЕНКО нутқи

(Боши 1-бетда)

Масалан, хўжалик ҳисобидаги ишларни ҳамма жойда татбиқ этиш учун кенг имкониятлар яратиш зарурлиги ҳаммага маълум. Бунга ҳалақит бераётган нарсаларнинг ҳаммасини бартараф этиш керак.

Меҳнатга қараб тақсимлаш социалистик принципи ҳамиша ва ҳамма жойда амалга оширилиши биз шуғулланадиган энг асосий ишлардан бири бўлиши керак. Кимки бутун кучини сарфлаб меҳнат қилар экан, у иш ҳақида албатта устунликка эга бўлиши лозим. **(Қарсаклар)**. Биз ҳозир ҳам ландавур ходимларни пул билан жазолаб, ҳалол ходимларни эса мукофотлар билан тақдирлай оламиз, деб айтишлари мумкин. Дарҳақиқат шундай, аммо афтидан жазо чораларида ҳануз қаттиққўллик, моддий рағбатлантиришда эса етарлича адолат, истасангиз, баъзида сахийлик ҳам етишмаётганга ўхшайди. Бу масалани пайсалга солмай, у билан пухта шуғулланиш керак. **(Қарсаклар)**.

Ҳар қандай эскилик ва қолоқликни қатъиян бартараф этиш лозим. Хуллас, экономика соҳасида, тўғри фикрдан, тўла тажриба орттириб, дадил ҳаракатлар сари! шиори шу куннинг шиори бўлиб қолиши керак. **(Қарсаклар)**.

2.

Кўриб турибсизларки, ўртоқлар, бизда халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш борасида катта ишлар қилинмоқда. Бу ишларнинг енгил эмаслиги тушунарли. Мана шу ишлар айни қизиган ўтган йилнинг июнида партиянинг идеологик, оммавий-сиёсий фаолияти масалаларини кўриб чиқиш учун Марказий Комитет Пленуми тўпланди. Хўш, нима учун? Бунда бизнинг иқтисодий юмушларимиз билан қандай алоқа бор? Бевосита, чамбарчас алоқа бор.

Гап шундаки, бугунги кунда жамиятга партия раҳбарлигининг муваффақиятлари идеологик, ташкилотчилик ва хўжалик ишининг бирлиги ленинча принципига изчил риоя этилишига ўтмишдагига қараганда анча кўпроқ даражада боғлиқдир. Социализмни барпо этиш ва уни такомиллаштириш — замонавий завод ва электр станциялар қуришдан, еримизнинг, қишлоқ ва шаҳарларимизнинг чиройини очишдангина иборат эмас. Бу — коммунистларнинг доимий, аммо асло ягона юмушигина эмас. Кишиларнинг турмуш шароитини ўзгартира бориб, айни вақтда уларни ғоявий-маънавий жиҳатдан камол топтириш учун ҳамма ишни қилиш зарур. Кишиларни маънавий жиҳатдан камол топтириш, уларни социалистик руҳда тарбиялаш соҳасида катта ишлар қилмай туриб етук социализмни такомиллаштириш вазифаларини уддалаб бўлмаслиги равшан.

Июнь Пленуми қарорларининг моҳияти ҳам омманинг онглилиги ва ғоявий эътиқодда мужассамлашган барча ижодий кучларни ҳаракатга келтиришдан иборатдир. Ахир бу уларнинг меҳнат ғайрати ва ижтимоий активлиги негизику.

Мен экономикани бошқариш системасини жиддий равишда қайта қуриш зарурлиги тўғрисида гапирдим. Аммо бу системани яхшилаш лавозимига кўра бошқарувчилар деб аталмиш кимсаларнинг фаолиятидаги камчиликларни бартараф этишдангина иборат бўлиб қолмаслиги тушунарлидир. Бошқа бир нарса ҳам муҳим: ишни шундай йўлга қўйиш керакки, ғоят кенг меҳнаткашлар оммасининг ташаббускорлиги ҳамда ижодкорлиги ўзининг бутун самарадорлиги ва кучи билан намоён бўлсин.

Районимиздаги бир қанча корхоналарда саноат роботлари баъзи ишлаб чиқариш операцияларини бажара бошлаганлигини менга айтишди. Вақти билан бундай роботлар кўпаяди, албатта. Лекин сизларни ишонтириб айтаманки, ўшанда ҳам биз хўжалик тараққиётининг инсон омили деб айтилаётган омилнинг аҳамияти камаймайди. Ёки бошқача қилиб айтганда, одамларнинг билимлари, манфаатлари, кайфиятлари аҳамияти йўқолмайди. **(Қарсаклар)**. Ахир пировард натижада ҳар бир ишни инсон қилади, уни инсон шарафлайди. Фан-техника тараққиёти бу азалий ҳақиқатни ҳеч қачон бекор қилмайди. **(Қарсаклар)**.

Совет кишиси ишлаб чиқаришда ҳамиша тўла ҳуқуқли ва масъулиятли хўжайин бўлиши керак. Меҳнат коллективлари тўғрисида ўтган йил қабул этилган қонун ҳам шунга хизмат қилади. Бу қонун меҳнаткашларнинг айни хўжалик ташаббусини янада авж олдиришга қаратилган.

Маънавий стимулларнинг тарбиявий кучи ҳар бир коллектив ҳаётида ғоят каттадир. Бизда меҳнат — инсонни жамоатчилик эътироф этиши, унинг социал обрў-эътибори негизидир. Дангасалар, учарлар ва ичкиликбозлар халқни ҳаққоний ғазаблантирмоқдалар. Улар меҳнаткаш инсон деган юксак ном билан ўзларининг дангасалиги ва ландавурлигини ҳаспўслашга уринадилар, бунинг устига жамоатчилик уларни ҳурмат қилишини талаб этадилар. Жамиятда меҳнатга ҳурмат билан муносабатда бўлиш ва айни вақтда ялқовлик, ландавурлик, масъулиятсизликнинг ҳамма кўринишларига нисбатан муросасизлик нафрат муҳитини шакллантириш ва мустаҳкамлаш — тарбиявий ишнинг бош вазифаларидан биридир. **(Давомли қарсаклар)**.

Бир нарса ҳақида алоҳида гапириб ўтмоқчиман. Ўзларингизга маълумки, партия билан давлат маблағларни талон-тарож қилиш, кўзбўямачилик ва хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш, ўғрилик ва порахўрлик каби шармандали ҳолларга қарши курашни кучайтирдилар. Бу вақтинчалик кампания эмас. Бу — доимо ва қатъият билан ўтказилаберадиган йўлдир. Бунда ҳеч кимга шафқат йўқ ва бўлмайди ҳам. Бу хусусда ҳеч ким ҳом хаёлларга бормаслиги керак. **(Қарсаклар)**. Шу боисдан раҳбарларнинг яна ҳам юксакроқ масъулияти ва талабчанлиги, партия ташкилотлари ва меҳнат коллективлари, барча совет кишилари шу масалаларга доимо эътибор беришлари, халқ контроли, ҳуқуқ-тартибот ва одил судлов органларининг самарали ишлаши лозим.

Ўртоқлар! Ҳозир ғоят катта мамлакатимизнинг ҳамма томонларида совет мактаби проблемалари ва истиқболлари муҳокама қилинмоқда, деса бўлади. Мактабни ислоҳ қилиш масаласи ҳеч кимни бефарқ қолдираётгани йўқ. Бу масала барчага, кексага ҳам, ёшга ҳам дахлдор деса бўлади. Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси — Совет ҳокимияти умумдавлат аҳамиятига молик масалаларни қандай ҳал этаётганини кўрсатувчи яққол намуна, чинакам демократия намунасидир. **(Қарсаклар)**. Сизлар шу ислоҳотнинг асосий йўналишлари билан танишсизлар, албатта. Мен бу ерда фақат бир нарса ҳақида — меҳнат тарбияси тўғрисида гапириб ўтишни истардим.

Меҳнат ҳеч қачон эрмак ҳам, вақтичоғлик ҳам эмас, у коммунизм даврида ҳам Маркс сўзлари билан айтганда, «ҳаддан ташқари жиддий иш» бўлиб қолади. Нима ҳам дердик, меҳнат қилиш — осон иш эмас. Ота-оналар эса баъзан фарзандларини қийинчиликлардан халос қилиш иштиёқида бўладилар. Аммо фақат ижтимоий фойдали меҳнатгина инсон ҳаётини салмоқли қиладику ахир! Шунинг учун ҳам болаларни енгил нарсаларга эмас — уни ўзлари ҳам уддалайдилар, балки қийин нарсаларга ўргатиш керак. Мактаб ўқувчиларига ишга меҳр-муҳаббатни сингдириш, унумли меҳнат кучини тарбия жараёнига тўла-тўкис жалб этиш — энг муҳим тарбиявий вазифалардан биридир. **(Давомли қарсаклар)**.

Ўзларингиз тушунасизларки, гап асло умумий маданият, билимлар аҳамиятини пасайтириш тўғрисида, мажбурий меҳнатга ўхшаш бирон нарсани жорий этиш ҳақида бораётгани йўқ. Мактабни ислоҳ қилиш душман радио овозлари тарқатаётган бундай гапларга мутлақо алоқадор эмас, албатта. Гап бошқа нарса ҳақида, меҳнат қилишга ўргатилмаган инсон янги дунёнинг онгли бинокори бўла олмаслиги тўғрисида бормоқда.

Биз мамлакат тақдири учун, социализм ва тинчлик тақдири учун тарихий масъулиятдан чўчимайдиган, унинг юки остида букилмайдиган ёшларни тайёрлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдамиз. Кекса авлодларнинг тажрибасини ўзлаштирибгина қолмай, шу билан бирга уни ўз зафарлари билан бойита оладиган ёшларни тайёрлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдамиз. **(Давомли қарсаклар)**. Бу — мактаб ва оиланинг иши, лекин фақат уларнингина иши эмас. Бу — комсомол ва касаба союзларининг, меҳнат коллективларининг ишидир.

Бу — партиянинг катта вазифасидир. Пировард натижада бу — социалистик ватанимизнинг келажагини пухта таъминлаш масаласидир. Биз шу вазифани ҳал этмоқдамиз ва ҳал этганда ҳам муваффақиятли ҳал этмоқдамиз! **(Давомли қарсаклар)**.

3

Ўртоқлар! Дунёда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати бунёдга келиши арафасидаёқ Ленин бундай деб ёзган эди: «социализм шароитида... аҳолининг **жуда кўпчилиги**... фақат овоз беришда ва сайловлардагина эмас, балки **кундалик идора қилиш ишларида ҳам мустақил равишда** иштирок қилиш даражасига кўтарилади». Бугунги кунда ҳам онгли, сиёсий етук, ижодий фикрловчи гражданларни давлат ишларига тобора кенг жалб қилиш — халқ ҳокимиятимиз органлари ва аввало Советлар ишидаги янги-янги муваффақиятлар калитидир. Советларнинг неча ўн миллион кишидан иборат шу активи ҳақиқатан ҳам актив бўлиши керак. Бунинг учун кейинги йилларда имкониятлар анча кўпайди. Хилма-хил халқ хўжалиги ва социал-сиёсий вазифаларни ҳал этишда барча поғоналардаги советларнинг роли ошди.

Маҳаллий Советлар ўз территорияларида жойлашган турли тармоқларнинг корхоналари фаолиятини кўпроқ мувофиқлаштирадиган бўлиб қолганликлари ўзини батамом оқламоқда. Маҳаллий Советлар халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш, атроф муҳитни муҳофаза қилиш устидан контролликни кучайтираётганликлари ҳам жуда соз. Умуман Советларнинг контроллик қилиш функцияларини тобора юқори кўтарабериш керак. Бунда фаолият учун ғоят катта имкониятлар мавжуд.

Совет давлатининг демократик асосларини янада ривожлантириш учун ишларнинг реал аҳволи тўғрисида одамларни кенгроқ хабардор қилиш, партия ва совет муассасалари ишидаги ошкоралик бебаҳо аҳамиятга эга. Бунда оммавий ахборот воситаларининг роли ғоят каттадир. Кейинги вақтларда оммавий ахборот воситаларининг иши бир мунча жонланди. Аммо биз улардан мамлакат ва бутун дунё ҳаёти тўғрисида кўпроқ сермазмун ва мароқли материалларни, етилган проблемаларни ўртага қўйишда кўпроқ дадилликни кутамиз.

Меҳнаткашларнинг таклифлари ва танқидий мулоҳазаларига ҳамиша сезгирлик билан қараш, танқидни бўғишнинг ҳар қандай кўринишларига муросасиз бўлиши зарур албатта **(Қарсаклар)**.

Биз, коммунистлар, партия бутун сиёсий системанинг ўзаги сифатида Советларда ғоят зўр таъсир кучига эга эканлигидан фахрланамиз. Бундай таъсир Советларда КПСС аъзоларининг сон жиҳатдан устунлиги билан таъминланаётгани йўқ: маълумки, умуман бизда партиясиз депутатлар кўпроқ. Партия ўзининг жамиятдаги сиёсий таъсирини меҳнат аҳлининг фаровонлиги ва бахт-саодати йўлидаги тинимсиз кураши билан, ривожланишимизнинг у ёки бу босқичи, эҳтиёжларига мос келадиган сиёсатни ишлаб чиқиб, амалга ошира олиш қобилияти билан қарор топдириб келмоқда. **(Қарсаклар)**.

Партия ҳозирги давр хусусиятларини идрок этишга, биз эришган янги жамият социал-иқтисодий етуклиги босқичини бир оз бўлсада утопияга берилмай, сергак бўлиб белгилаб олишга катта эътибор бермоқда. Биз шуни белгилар эканмиз, КПСС сиёсатининг қатъий илмий асосларини ишлаб чиқмоқдамиз. Бунда ҳам мамлакатимиз илк даврида турган тарихан узоқ муддатли босқич бўлмиш ривожланган социализм концепцияси жуда катта роль ўйнайди. Ривожланган социализмни такомиллаштириш вазифаларини ҳал этиш жараёнида коммунизм сари босқичма-босқич ҳаракат қилиб борилади.

Партия чиқарган шу хулосаларнинг принципиал сиёсий аҳамияти бебаҳодир. Бу хулосалар жамиятимиз ривожланишининг манзарасини унинг бутун мураккабликлари, зиддиятлари ва серқирралиги билан равшанроқ кўриш имконини беради. Бу хулосалар баъзида сўз билан иш ўртасида, жамиятнинг реал имкониятлари билан асосланмаган прогнозлар ўртасида йўл қўйилган тафовутларни амалда бартараф этишга кўмаклашади. Бугунги кунда партия Марказий Комитети янги таҳрирдаги КПСС программасини тайёрлашдан иборат ниҳоятда муҳим ишни айни шу нуқтаи назардан амалга оширмоқда. **(Қарсаклар)**.

Партия ғоят хилма-хил ва бой бўлган ленинча услуб ҳар бир партия, совет, хўжалик раҳбарининг қалб эҳтиёжи, энг зарур иш воситаси бўлиб қолишига эришиш учун ҳаракат қилмоқда. Бизда раҳбарларнинг ваколатлари ва ҳуқуқлари жуда кенг, лекин масъулиятлари ҳам ғоят каттадир. Бинобарин, раҳбар учун кеккайиш ва манманликдан кўра ёмонроқ ҳеч нарса йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Ленин айтганидек, «ҳокимиятдан тўғри фойдалана билмасликни, ундан фақат ҳокимият тариқасидагина фойдаланилаётганини ҳам кўриб турибмиз, чунки одамлар: мен ҳокимиятни қўлимга олдим, мен буйруқ бердим, сен бўйсунушинг керак, дейдилар». Раҳбарнинг кучи мансаб обрўсини шахсий обрў-эътибор билан бир бутун қилиб, қўша билишидадир. **(Қарсаклар)**.

Партия ва давлат кадрлари аввало жонли жамоат ишида омманинг ҳайрихоҳлиги ва ҳурматини қозонмоқдалар, ўз ғайрат-шижоатлари ва билимлари билан, шахсий намуна ҳамда кишининг маънавий туйғусини таҳқирлайдиган барча иллатлардан ҳоли хулқ-атвор билан қўлга киритмоқдалар. Раҳбар ҳаммадан кўра кўпроқ ўзига талабчан бўлганлиги учун ҳам бошқаларга нисбатан талабчан бўла олади. Бу нарса унга ўз ҳукмини ўтказиш керак бўлган жойда, «сўзни беҳуда сарфламаслик» тўғрироқ бўлган ҳолларда хизмат юзасидан берилган ҳуқуқдан ташқари маънавий ҳуқуқни ҳам беради. Халқнинг маъқуллаши ва қўллаб-қувватлаши раҳбар обрў-эътиборининг негизидир. Обрў-эътибордан маҳрум бўлган, омманинг фикрига қулоқ солмайдиган кишилар эса раҳбарлик лавозимини эгаллай олмайди ва эгаллаши ҳам керак эмас. **(Қарсаклар)**.

Яна бир масала. Бизда омма фаолиятининг, жамият ва давлат ишларида омма иштирокининг жонли формалари оз эмас. Лекин тўқиб чиқарилганлари ҳам борки, улардан воз кечса ҳам арзийди.

Масалан, баъзи районлар ва областларда ҳар қандай сабабларга кўра, турли хил штаблар ва комиссиялар тузиш билан машғул бўладилар. Баъзан шундай штаблар ва комиссиялар шу қадар кўп бўладики, ҳатто ташкилотчиларнинг ўзлари ҳам кимга қандай иш топширилганлиги ва ким нима учун жавоб беришини билмай қолдилар. **(Залда жонланиш. Қарсаклар)**. Айрим ходимлар ўзларининг бевосита хизмат вазифаларига зиён етказилган ҳолда оз бўлмаса ўндан зиёд турли комиссияларга бошчилик қиладилар. Буларнинг ҳаммаси одамларни ортиқча мажлисларга жалб этади холос, кучларни сочиб юборишга олиб келади, ишга сира ҳам ёрдам бермайди. Баъзида айрим раҳбарлар ўз ишлари учун жавоб бериш ўрнига, Ленин бир вақтлар жуда аниқ қилиб айтганидек, «комиссиялар орқасига яширинадилар» холос.

Бизнинг демократиямиз ўз моҳиятига кўра ҳаракат қиладиган, ишлайдиган демократиядир. Уни кенгайтириш, бутун совет давлатчилигини такомиллаштириш — жамиятимизнинг шитоб билан қилаётган ҳаракатидаги муҳим йўналишдир. Партия эса шу тараққиётнинг мотори, ҳаракатга келтирувчи кучидир. Партия ўзининг бутун ички турмуши билан чинакам социалистик демократизм, дахлсиз ҳуқуқлар ва қатъий вазифаларни узвий равишда қўшиб олиб бориш намунасини кўрсатмоқда. **(Давомли қарсаклар)**.

4.

Энди халқаро ишлар тўғрисида гапириб ўтаман. Тинчликни кўз қорачиғидек сақлаш, Ватанимизнинг хавфсизлигини таъминлаш тўғрисидаги наказ совет сайловчиларининг энг муҳим жуда қатъий наказларидан бири бўлиб келди, бундан буён ҳам худди шундай бўлиб қолади. Партия билан Совет давлати шу наказга муттасил амал қилиб келганликларини маълум қила оламан. Улар қийин шароитларда бунга амал қилиб келдилар.

Ўзларингизга маълумки, кейинги йиллар Америка империализми энг агрессив кучларининг сиёсати — ошкора милитаризм, жаҳон ҳукмронлигига даъво қилиш, тараққиётга тўсқинлик, халқларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини бузиш сиёсати кескин активлашганлиги билан нишонланди. Бундай сиёсатнинг амалда қўлланилганлиги мисолларини жаҳон кўп кўрди. Ливанга бостириб кириш ва Гренадани оккупация қилиш, Никарагуага қарши эълон қилинмаган уруш, Сурияга дўқ-пўписалар ва ниҳоят Ғарбий Европани АҚШнинг СССР ва унинг иттифоқчиларига мўлжал олдирилган ядровий ракеталарининг учиш майдонига айлантирилганлиги шулар жумласидандир.

Буларнинг ҳаммаси бизни мамлакат мудофаасини мустаҳкамлашга ғоят жиддий эътибор беришга мажбур қилмоқда. Совет кишилари қурол-яроғлар кўпайтирилишини эмас, балки, ҳар иккала томондан ҳам уларнинг қисқартирилишини истайдилар. Лекин биз ўз мамлакатимизнинг, дўстларимиз ва иттифоқчиларимизнинг етарли даражадаги хавфсизлиги тўғрисида ғамхўрлик қилишимиз шарт. Шундай ғамхўрлик қилинмоқда ҳам. Ҳарбий авантюраларнинг ҳар қандай ишқибозлари бизни ғафлатда қолдиришга муваффақ бўла олмаслигини, эҳтимол тутилган ҳар қандай агрессор қақшатғич жавоб зарбасидан қутилиб қолишга умид боғлай олмаслигини ҳамма билиб қўйсин. **(Гулдурос, давомли қарсаклар)**.

Шу билан бирга айни вазиятнинг мураккаблиги тинчлик ва халқаро ҳамкорлик сиёсатини ўтказишда куч-ғайратларни икки карра, уч карра ошириш мажбуриятини юкламоқда.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар кейинги йилларда тинчликни мустаҳкамлаш учун муҳим бўлган барча проблемалар юзасидан конкрет, реалистик таклифлар билан майдонга чиқдилар. Мамлакатларимизнинг ташаббусларини бошқа давлатлар ҳам тобора кенг қўллаб-қувватламоқдалар. БМТ Бош Ассамблеясининг кейинги сессияси ҳам буни жуда яққол тасдиқлади.

Империалист сиёсатдонлар социализм мамлакатларининг халқаро миқёсдаги таъсирини чеклашга зўр бериб интилмоқдалар. Улар социализм мамлакатларининг жипслигини заифлаштиришга, муваффақиятга умид боғлаш мумкин, деб ўйлаётган жойларда социалистик тузум негизларини бўшаштиришга уринмоқдалар. Шундай шароитда қардош социалистик мамлакатларнинг бирдамлигини сақлаш ва мустаҳкамлаш айниқса муҳимдир. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг раҳбарлари бунга ишончлари комил эканлигини яқинда Москвада ўтказилган учрашув вақтида яна бир бор якдиллик билан изҳор этдилар.

АҚШ социалистик Кубага иқтисодий қамал билан ва ҳарбий таҳдид билан хавф солмоқда. Аммо Кубани чўчитишга, уни танлаб олган йўлидан қайтишга мажбур этиш умидлари муқаррар барбод бўлади. Ўз Коммунистик партияси теварагида жипслашган қаҳрамон Куба халқининг букилмас иродаси бунинг гаровидир. Лотин Америкасидаги мустақил давлатларнинг, қўшилмаслик ҳаракатидаги кўпдан-кўп қатнашчиларнинг Озодлик ороли билан бирдамлиги бунинг гаровидир. Қардош социалистик давлатлар Куба халқини қатъиян қўллаб-қувватламоқдалар. СССРга келганда эса шуни айтиш керакки, у қуёшли кунларда ҳам, бўронли кунларда ҳам Куба билан бирга бўлиб келди ва бундан буён ҳам бирга бўлаверади. **(Гулдурос қарсаклар)**.

Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларни нормаллаштириш халқаро ҳаётда социализмнинг ролини кучайтиришга ёрдам берган бўлур эди, албатта. Биз шундай нормаллаштиришнинг изчил тарафдоримиз. Аммо сиёсий маслаҳатлашувлар бир қанча принципиал масалалар юзасидан келишмовчиликлар сақланиб қолаётганлигини кўрсатмоқда. Жумладан биз учинчи мамлакатларнинг манфаатларига зиён етказиладиган бирон-бир шартнома тузишга рози бўла олмаймиз. Лекин, фикрлашувлар давом эттирилмоқда, биз бу фикрлашувларни фойдали деб ҳисоблаймиз. Совет Иттифоқи мулоқотлар даражаси ҳар иккала томон учун мақбул тарзда оширилишига тарафдордир.

Шуниси ҳам фойдалики, экономика, маданият, илм-фан ва бошқа соҳаларда ўзаро манфаатли алоқалар аста-секин тикланиб бормоқда. Бу ҳол СССР билан Хитой ўртасидаги муносабатларнинг кескинлашувидан наф кўриб қолишни истаётган кимсаларга ёқмаяпти. Лекин, бу иккала мамлакатимизга ҳам, дунёдаги умумий вазиятни соғломлаштириш ишига ҳам наф келтиради. **(Қарсаклар)**.

Империалистларнинг кескинликни тўхтовсиз кучайтириш сиёсати хатарли эканлиги яққол бўлиб қолди. Бу сиёсат инсоният цивилизациясига нақадар кўпроқ хавф солаётган бўлса инсониятнинг ўзини-ўзи сақлаб қолиш учун курашаётган кучлари шу қадар активлашиб бормоқда. Ғарбий Европада унинг хавфсизлигини Вашингтоннинг жаҳонгирлик муддаолари йўлида қурбон қилаётган кимсаларнинг хатти-ҳаракатларидан қаҳр-ғазаб кучаймоқда. Ракетага қарши ҳаракатнинг миллионлаб қатнашчилари бу ҳақда жуда равшан қилиб айтмоқдалар.

Ғарб мамлакатлари раҳбар арбобларининг, нуфузли сиёсий партияларнинг ҳаммаси ҳам АҚШ маъмуриятининг авантюризмини маъқуллаётганлари йўқ. Бундай авантюризм Американинг ўзидаги жамоатчиликнинг катта қисмини ҳам ташвишга солмоқда. У ердагилар жадаллик билан ҳарбийлаштириш ва халқаро вазиятни кескинлаштириш АҚШга ҳарбий устунлик ҳамда сиёсий муваффақиятлар келтирмаганлиги ва келтирмаслигини ҳам тобора равшанроқ тушунмоқдалар. Бу ишлар дунёнинг ҳамма томонида Вашингтоннинг урушқоқлик йўли танқид қилинишини кучайтириб юборади холос. Кишилар ҳарбий васвасани эмас, балки тинчлик ва осойишталикни истайдилар. Шуни айта оламанки, Юрий Владимирович Андроповни дафн этиш маросимига келган кўпгина чет эл делегацияларининг раҳбарлари билан ўтказган суҳбатларимиз буни етарлича яққол тасдиқлади.

Буларнинг ҳаммаси пировард натижада воқеаларнинг боришини тинчликни мустаҳкамлаш, қуролланиш пойгасини чеклаш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш йўлига яна буриб юборишга муваффақ бўлинади, деб умид қилиш имконини беради. **(Давомли қарсаклар)**.

Кескинликни юмшатиш чуқур илдиз отган. Европада ишонч тадбирлари ва қуролсизланишга бағишланган Стокгольм конференциясининг чақирилиши шунинг далилларидан биридир.

Ядровий қуролланиш пойгасини жиловлаш халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун албатта энг муҳим аҳамиятга эга. Бу масалада СССРнинг тутган позицияси равшан. Биз ядровий аслаҳахоналарни кўпайтиришда мусобақалашишга қаршимиз. Биз шу қуролнинг барча турлари тақиқланиши ҳамда йўқ қилинишининг тарафдорлари бўлиб келдик ва шундай бўлиб қолмоқдамиз. Бизнинг бу хусусдаги таклифларимиз БМТда ҳам, қуролсизланишга доир Женева комитетида ҳам аллақачон киритилган бўлишига қарамай, уларнинг муҳокама этилишига Қўшма Штатлар билан унинг иттифоқчилари тўсқинлик қилмоқдалар.

Европага келганда, биз аввалгидек у ҳам ўртача олисликка . учириладиган, ҳам тактик ядро қуролидан ҳоли бўлишига тарафдормиз. Биз ҳар иккала томон вақтни бой бермай бу йўлда дастлабки катта қадам қўйишига тарафдормиз. Бунда Совет Иттифоқи ўз хавфсизлигини бошқаларнинг хавфсизлигига путур етказган ҳолда мустаҳкамлаш ниятида эмас, балки ҳамма учун баббаравар хавфсизликни истайди.

Афсуски АҚШ шу мавзудаги музокараларда иштирокини пропаганда воситасига айлантириб юборди. Қуролланиш пойгасини ва «совуқ уруш» сиёсатини ниқоблаш мақсадида шундай қилди. Биз бундай ўйинда иштирок этмаганмиз ва иштирок этмаймиз ҳам. **(Қарсаклар)**. Америкаликлар Европада ракеталарни жойлаштириб, Европадаги қурол-яроғлар хусусидагина эмас, шу билан бирга стратегик ядро қуроллари хусусида музокаралар олиб борилишига ҳам ғов солдилар. Ана шу ғовларни бартараф этиш (бу эса бизнинг жавоб чораларимизга ҳам зарурат қолдирмаган бўлур эди) — ўзаро мақбул шартнома ишлаб чиқишга олиб борадиган йўлдир.

Кейинги вақтларда АҚШ маъмурияти бизни «мулоқотга» даъват этиб, сулҳпарварликка ўхшаган баёнотлар бера бошлади.

Бутун дунёда ана шу баёнотларнинг АҚШ ҳозирги маъмурияти Совет Иттифоқи билан муносабатларида айтган ҳамма гапларига, энг муҳими эса қилган ва ҳамон қилаётган ишларига нақадар кескин зид эканлигига эътиборни жалб этдилар. Маъмурият ўзининг ҳолис ниятда эканлиги тўғрисида ишонтириб айтаётган гаплари реал ҳаракатлар билан мустаҳкамланган тақдирдагина жиддий қабул қилиниши мумкин. **(Қарсаклар)**. Совет Иттифоқи эса ҳамиша конкрет масалаларни ҳар иккала мамлакат манфаатларини кўзлаб ўзаро мақбул тарзда амалий ҳал этиш йўлларини қидириб топиш тарафдори бўлиб келди. Бундай масалалар оз эмас, АҚШ ҳукумати ўзининг сулҳпарварлигини амалда исботлаш учун кўп имкониятларга эга.

Масалан, нима учун АҚШ ядро қуролининг ер ости синовларини чеклаш тўғрисида ва тинчлик мақсадларида ядро портлатишлари ҳақида СССР билан бундан қарийб ўн йил илгари имзоланган шартномаларни ратификация қилмаяпти ҳамда ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисидаги битимни ишлаб чиқишни охирига етказмаяпти? Бу ҳақдаги музокараларни Қўшма Штатлар тўхтатиб қўйганлигини эслатиб ўтаман. АҚШ космосни ҳарбийлаштиришдан воз кечиш тўғрисидаги битимни имзолаш билан ҳам тинчликни мустаҳкамлашга талайгина ҳисса қўша олади. Маълумки, СССР аллақачондан буён шуни таклиф қилмоқда.

АҚШ ҳукумати Америка ва Совет ядро қуролларини ўзаро кўпайтирмаслик тўғрисидаги таклифни қабул қилганида эди, унинг сулҳпарварлик ҳақидаги гаплари анча кўпроқ ишончга сазовор бўлур эди. Қурол-яроғлар ҳозирдаёқ шу қадар кўп тўпланганки, бу ҳол биронта ҳам томоннинг хавфсизлигига сал бўлсада хатар вужудга келтирмаган бўлур эди. Аммо у умумий сиёсий муҳитни анча яхшилаган ва ўйлаш мумкинки, ядро аслаҳахоналарини камайтириш тўғрисида шартлашиб олишни енгиллаштирган бўлур эди.

Инсониятни химиявий қурол ишлатилиши эҳтимолидан ҳалос қилиш — ғоят муҳим вазифа. Бу ҳақдаги музокаралар аллақачондан бери олиб борилмоқда, лекин ҳозир масалани ҳал этиш учун шарт-шароитлар етилаётгандек бўлиб кўринмоқда. Гап химиявий қуролни ишлатишни, уни ишлаб чиқиш ва ишлаб чиқаришни ёппасига ва батамом тақиқлаш тўғрисида, унинг ҳамма запасларини йўқ қилиб юбориш ҳақида бормоқда. Биз бундай битимнинг бажарилиши самарали контроллик қилиб борилиши, контроллик химиявий қуролни йўқ қилишнинг бошидан охиригача бутун жараённи қамраб олиши тарафдоримиз.

Эслатиб ўтилган масалалар юзасидан шартномага эришиш Совет-Америка муносабатларида, қолаверса бутун халқаро вазиятда чинакам бурилишни бошлаб бериши эҳтимолдан ҳоли эмас. Биз шундай бурилиш бўлишини истардик. Гап Вашингтонда қолган **(Қарсаклар)**.

Ядро қуролига эга бўлган давлатларнинг сиёсати бизнинг давримизда алоҳида аҳамиятга моликдир. Бутун инсониятнинг ҳаётий манфаатлари, давлат раҳбарларининг ҳозирги ва келгуси авлодлар олдидаги масъулияти ана шу давлатлар ўртасидаги муносабатлар муайян нормаларга бўйсундирилишини тақозо этмоқда. Бизнинг тасаввуримизда бу нормалар тахминан қуйидагича:

— Ядро урушининг олдини олишни ўз ташқи сиёсатининг асосий мақсади деб билиш. Ядровий можароларни келтириб чиқариши мумкин бўлган вазиятларга йўл қўймаслик. Шундай хавф-хатар вужудга келган тақдирда эса ядровий аланга ловиллаб кетишига йўл қўймаслик учун шошилинч маслаҳатлашувлар ўтказиш.

— Ҳар қандай вариантдаги — жаҳон миқёсидаги ёки чекланган ядро урушини пропаганда қилишдан воз кечиш.

— Ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида мажбурият қабул қилиш.

— Территорияларида ядро қуроли бўлмаган ядросиз мамлакатларга қарши ҳар қандай вазиятларда ҳам ядро қуролини ишлатмаслик. Дунёнинг турли районларида ҳозирдаёқ вужудга келтирилган ядросиз зоналар статусини ҳурмат қилиш ва янги шундай зоналар вужудга келтирилишини рағбатлантириш.

— Ядро қуролининг ҳар қандай формада тарқатилишига йўл қўймаслик: бу қуролни ёки унинг устидан контролликни ҳеч кимга топширмаслик; шундай қурол бўлмаган мамлакатларнинг территорияларида уни жойлаштирмаслик, ядровий қуролланиш пойгасини янги муҳитларга, шу жумладан космосга ўтказмаслик.

— Баббаравар хавфсизлик принципи асосида ядро қуролларининг барча турларини батамом тугатгунга қадар уни қадамба-қадам қисқартириб борилишига эришиш. **(Давомли қарсаклар)**.

Совет Иттифоқи бу принципларни ўз сиёсатига асос қилиб олган. Биз ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатлар билан шу хилдаги нормаларни биргаликда эътироф этиш ҳамда уларга мажбурий тус бериш тўғрисида исталган вақтда аҳдлашиб олишга тайёрмиз. Ўйлайманки, бу нарса унда қатнашувчи мамлакатларнинггина эмас, шу билан бирга ер юзидаги барча халқларнинг туб манфаатларига ҳам мос келган бўлур эди. **(Қарсаклар)**.

Ўртоқлар! Биз эга бўлган нарсаларнинг ҳаммаси учун, биз фахрланаётган ҳамма нарса — Ватаннинг озодлиги ва куч-қудрати, унинг халқаро майдондаги юксак обрў-эътибори, халқнинг жўшқин тинч турмуши учун — мана шуларнинг ҳаммаси учун биз совет кишиларининг қизғин ижодий меҳнатидан миннатдормиз. Мана шу меҳнат — келажакка бўлган комил ишончимизнинг битмас-туганмас манбаидир.

Ишчилар ва колхозчилар, олимлар ва инженерлар, врачлар ва маданият арбоблари, педагоглар ва жангчилар Олий Советга сайловни ишда янги-янги ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Мана шу ютуқлар бундан буён ҳам кўпайиб бораверсин. Ўшанда халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлиги таянчи — бизнинг давлатимиз яна ҳам бақувватроқ бўлади. Ўшанда ҳар бир совет оиласининг турмуши яна ҳам яхшироқ бўлиб қолади. Ўшанда мамлакатимиз коммунистик қурилиш йўлидан яна ҳам муваффақиятлироқ олға бораверади! **(Гулдурос, давомли қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради. Залда ҳозир бўлган кишилар КПСС ленинчи Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, бунёдкор ва тинчлик учун курашчи —совет халқи шарафига табрик сўзлари айтадилар. Йиғилиш қатнашчилари «КПССга —шон-шарафлар!», «Ура!» сўзларини қайта-қайта такрорлайдилар)**.

ХАЛҚ БИЛАН ПАРТИЯ ЯКДИЛ

(Боши 1-бетда)

СССР Олий Советига сайловга тайёргарлик меҳнаткашларнинг партия, унинг Марказий Комитети теварагида янада кўпроқ жипслашувига, уларнинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлигини ўстиришга кўмаклашмоқда. Куйбишев райони, бутун Москва меҳнаткашлари совет халқ ҳокимияти байрамини экономиканинг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Пойтахт ишчи ва хизматчиларидан икки юз мингдан кўпроқ киши биринчи квартал план топшириқларини сайлов кунигача бажаради.

Куйбишев районининг меҳнаткашлари оширилган социалистик мажбуриятларини бажариб, икки ойлик топшириқни муддатидан илгари адо этдилар. Меҳнат коллективлари 1984 йилда меҳнат унумдорлигини белгиланган пландан ташқари 1,2 процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда камида ярим процент камайтириш мажбуриятини олдилар. Машина ускуналарни икки сменада ишлашга ўтказиш ҳаракати кенгаймоқда.

Район меҳнаткашлари, деди нотиқ, ўртоқ К. У. Черненко жамоат ҳаётининг барча соҳаларидаги ижобий силжишларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш, бошланган суръатни, вазифаларни амалий ҳал этишга қаратилган умумий кайфиятни сақлаб қолиш, реал ва салмоқли натижаларга бутун чоралар билан эришиш тўғрисида ўртага қўйган вазифани бажариш соҳасида иш олиб бормоқдалар. Халқаро вазият кескинлашган ҳозирги шароитда ҳар бир меҳнатчи ҳалол, унумли меҳнат қилиш, план топшириқларини бажариш— ўзининг ватанпарварлик бурчи эканлигини билади.

1983 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришилган муваффақиятлар учун Москва шаҳрига, Куйбишев районига, бир қанча корхона ва ташкилотларга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари берилганлиги экономика ва маданиятнинг барча соҳаларида зарбдор ишлар учун янги илҳомбахш омилдир.

Бизлар хўжалик ва маданий қурилишда совет халқи қўлга киритган барча муваффақиятлар Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги, КПСС Марказий Комитетининг раҳнамолик ва ташкилотчилик фаолияти натижаси эканлигини яхши биламиз. Партиянинг раҳбарлик роли —халқимиз барча муваффақиятлари, барча ғалабалари гаровидир. Партиянинг ички ва ташқи сиёсати коммунистларга, барча совет кишиларига яқин ва тушунарлидир. Улар бу сиёсатни астойдил маъқуллаб, тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар.

Ю. А. Прокофьев Константин Устинович Черненконинг Ленин буюк иши тантанаси йўлидаги ғоятда масъулиятли, кўп қиррали партиявий ва давлат фаолиятида унга Куйбишев райони сайловчилари, барча москваликлар номидан янгидан-янги улкан муваффақиятлар тилади.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили — В. В. Куйбишев номли электрзаводи бригадири А. П. Литвинов йиғилиш аҳлига ўртоқ Константин Устинович Черненконинг ҳаёт йўли, партиявий ва давлат фаолияти тўғрисида гапириб берди.

Барча совет кишилари, деди у, Константин Устинович Черненкони бутун куч ва қобилиятини Ватан ва халқ манфаатлари йўлида сарфлаётган Ленин типидаги атоқли раҳбар деб биладилар.

Ҳурматли Константин Устинович, Москва—Куйбишев сайлов округидан СССР Олий Советига сайловда сизнинг номзодингизни овозга қўйишга розилик берганлигингизни районимиз меҳнаткашлари ва аҳолиси баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Ўртоқ К. У. Черненко партия иродаси билан меҳнат қилаётган барча лавозимларда унинг Ленин улуғ ишига садоқати, ташкилотчилик истеъдоди яққол намоён бўлмоқда, деб давом этди А. П. Литвинов. Барча совет киши-

(Давоми 3-бетда)

ХАЛҚ БИЛАН ПАРТИЯ ЯКДИЛ

(Боши 2-бетда)

лари сингари биз ишчилар ҳам Константин Устиновичнинг улкан иқтисодий ва социал ишлар замирида ҳамиша инсонни, унинг эҳтиёжлари ва талаблари борлигини кўра билиш маҳоратини юксак қадрлаймиз. Совет кишиларининг меҳнат ва турмушига, уларнинг фаровонлигини оширишга ва маънавий ҳаётини юксалтиришга бундай доимий эътибор Коммунистик партиямиз фаолиятининг асосидир. КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленумида бу нарса яна бир бор яққол намоён бўлди.

Ишчи КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорлари совет кишиларининг меҳнат ғайратини жўш урдириб юборганлиги тўғрисида, меҳнат унумдорлигини янада оширишга, иш самарадорлиги ва сифатини янада ўстиришга қаратилган ватанпарварлик ташаббуслари ривожланганлиги ҳақида ўз жонажон заводи мисоли асосида гапириб берди.

Электрзаводи коллективи бошланган суръатни сақлаб қолиш, бир жойда тўхтаб қолмай олға бориш тўғрисидаги партия даъватига жавобан бу йил учун юксак социалистик мажбурият қабул қилди. Меҳнат унумдорлигини пландан ташқари камида 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини қўшимча равишда ярим процент камайтириш кўзда тутилади.

А. П. Литвинов мана шу юксак мажбуриятлар қандай рўёбга чиқарилаётганлиги тўғрисида гапириб, ўзи бошчилик қилаётган бригада ҳозирнинг ўзидаёқ икки ярим ойлик планни бажарганлигини маълум қилди. Яна 12 та бригада ва 300 дан кўпроқ ишчи шундай натижаларга эришди. Бу эса, деди нотиқ, СССР Олий Советига сайлов кунига бизнинг меҳнат совғамиздир. Барча совет кишилари сингари завод меҳнаткашлари ҳам ҳар биримиз қанчалик яхши ишласак, уюшқоқлигимиз, интизомимиз қанчалик юксак бўлса, социалистик давлатимиз янада қудратлироқ, ер юзида тинчлик янада мустаҳкамроқ бўлишини яхши биладилар.

Биз, барча совет кишилари Коммунистик партиянинг ташқи сиёсатини маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз. Бизлар партия ўзининг ленинча йўлига содиқ эканлигини ҳамда тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, инсониятни ядро уруши хавфидан ҳалос этиш учун имкони бўлган барча ишларни қилаётганлигини кўриб турибмиз. Партия Марказий Комитетининг февраль Пленумида ўзининг тинчликсевар ташқи сиёсатидан бир қадам ҳам орқага чекинмаслигини яна бир бор қатъий ва ишонч билан баён этди. Партиянинг бу йўли барча совет кишиларининг орзу-умидларини ифода этади, инсоннинг асосий ҳуқуқи бўлмиш яшаш ҳуқуқини таъминлайди.

А. П. Литвинов сўзининг охирида шундай деди: бизлар сайлов куни жамиятимизнинг раҳбар кучи — Ленин партиясига овоз бериш учун ҳаммамиз якдил бўлиб, сайлов участкаларига келамиз. Бизлар содиқ ленинчи, Ватанимиз янада гуллаб-яшнаши, совет кишиларининг турмуши яхшиланиши учун, тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун актив курашчи — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Константин Устинович Черненко учун овоз берамиз.

Сўнгра Бутуниттифоқ химиявий реактивлар ва ғоят соф химиявий моддалар илмий тадқиқот институтининг бўлим мудири Н. М. Дятлова, Москва электр лампа заводи ишлаб чиқариш бирлашмаси «Хроматрон» заводининг директори Ю. Д. Машин, 368-мактаб ўқитувчиси В. Г. Лукашева сўзга чиқдилар. Улар ҳозирги сайлов кампанияси социалистик халқ ҳокимияти янада ривожланганлигининг, коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блоки мустаҳкамланганлигининг яққол намойиши эканлиги тўғрисида гапирдилар. Мамлакат давлат ҳокимияти олий органига ўтказиладиган сайловга тайёргарлик москваликлар, миллионлаб совет кишилари ҳаётига янги ижодий куч-ғайрат бағишлади.

Уларнинг ташаббуси, активлиги партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга оширишга, беш йиллик топшириқларини сўзсиз бажаришга сафарбар этилди. Бошланган юксак суръат, вазифаларни амалий ҳал этишга бўлган умумий кайфият совет жамияти ҳаётидаги ижобий тенденцияларни актив ривожлантириш учун умумхалқ курашининг муваффақиятини белгилайди. Коммунистлар, барча совет кишилари февраль Пленуми йўл-йўриқларини изчил бажаришни ўзларининг гражданлик бурчи, деб ҳисобламоқдалар.

Комсомоллар, бутун совет ёшлари коммунистларга тенглашмоқдалар. Улар ўзларининг сиёсий ва гражданлик етуклигини, ҳар бир меҳнат участкасида умумхалқ ишига ўзининг салмоқли ҳисса қўшишга тайёр эканлигини кун сайин намоён қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг мактабни ислоҳ қилиш тўғрисидаги лойиҳаси ёш авлодни тарбиялаш ҳақида партия ғамхўрлигининг янги ёрқин ифодаси бўлди.

Москваликлар, барча совет кишилари содиқ ленинчи, жонажон Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг вакили Константин Устинович Черненко учун овоз берар эканлар, КПССнинг доно ички ва ташқи сиёсати учун, тинчлик ва халқ бахт-саодати учун якдиллик билан овоз берган бўладилар, дейишди нотиқлар.

Сўнгра ўртоқ К. У. Черненкога сўз берилди. Йиғилиш қатнашчилари уни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Йиғилиш аҳли зўр эътибор билан тинглаган ўртоқ К. У. Черненконинг нутқи бир неча марта давомли қарсаклар билан бўлиниб турди. Нутқ бутун мамлакатда, кўпгина давлатларда зўр қизиқиш билан маъқуллаб кутиб олинди. К. У. Черненко нутқини марказий телевидение барча программалари, «Интервидение» системалари, «Орбита» ва «Восток» космик системалари, Бутуниттифоқ радиоси эшиттирди.

Сайловчиларнинг ўртоқ К. У. Черненко билан учрашуви партия билан халқ метиндек бирлигининг, социалистик демократия тантанасининг, совет кишилари КПСС XXVI съезди режаларини амалга оширишга, бўлган муддаосининг, планетада тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга азму қарор берганлигининг қудратли намойишига айланди.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Советни, Узсовпроф ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИДАН ЎРНАК ОЛАЙЛИК!

УЗБЕКИСТОН ССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1983 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИНИ, СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШ УЧУН УТКАЗИЛГАН РЕСПУБЛИКА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон меҳнаткашлари партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотларининг раҳбарлигида партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси XX съездининг қарорларини амалга ошира бориб, 1983 йилги ва умуман беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, экономикани ривожлантириш ва совет халқи моддий фаровонлигини оширишда янгидан-янги муваффақиятларга эришдилар.

Ижтимоий ишлаб чиқариш ҳажми ва самарадорлигининг ўсиши таъминланди, маориф, маданият, соғлиқни сақлаш, аҳолига маиший хизмат янада ривож топди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети 1983 йилги иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани, социалистик мажбуриятларни бажаришда юксак натижаларга эришиш учун Қорақалпоғистон АССР, областлар, шаҳарлар (шаҳар районлари), саноат, қурилиш, транспорт, алоқа, савдо, фан, маданият, аҳолига маиший хизмат корхоналари ва ташкилотлари ва халқ хўжалиги бошқа тармоқлари коллективларининг республика социалистик мусобақаси якунларини кўриб чиқиб, ҚАРОР ҚИЛДИЛАР:

Қорақалпоғистон АССР, Навоий, Самарқанд, Фарғона областлари ғолиблар деб топилсин, ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари ва дипломлари билан мукофотлансин.

Қуйидаги шаҳарлар ва шаҳарлардаги районлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари, дипломлари ва пул мукофотлари билан тақдирлансин:

Тошкент областидан — Янгийўл шаҳри, Тошкент шаҳрининг Ҳамза районни

Тошкент шаҳри ва областидан қуйидаги коллективлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари, дипломлари ва пул мукофотлари билан тақдирлансин:

Ўзбекистон ССР геология министрлигининг «Узбекгидрогеология» Ўзбекистон гидрогеология ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР геология министрлигининг Ўзбекистон геофизика ишлари «Узбекгеофизика» геология ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР геология министрлигининг нефть ва газ конлари геология ва разведкаси институти;

Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги КПСС XXV съезди номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент ГРЭСи;

Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлиги республика «Узшвейпром» саноат бирлашмасининг Охунбобоев номидаги Тошкент бош кийимлар фабрикаси;

Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлигининг КПСС XXVI съезди номидаги Тошкент чинни заводи;

Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министрлиги республика «Узхлебпром» саноат бирлашмаси «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1-нон заводи;

Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министрлиги «Тошкентпиво» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Қибрай пиво ва алкаголсиз ичимликлар комбинати;

Ўзбекистон ССР мева-сабзавот министрлигининг Тошкент шампан-винолар заводи;

Ўзбекистон ССР мебель ва ёғочсозлик саноати министрлигининг «Узбекпроектмебель» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Тошкент бинокорлик материаллари комбинати;

Ўзбекистон ССР қурилиш министрлигининг республика ихтисослашган 4-тресті;

Ўзбекистон ССР қурилиш министрлигининг 6-қурилиш тресті;

Ўзбекистон ССР қурилиш министрлигининг «Стройдеталь» тресті;

Ўзбекистон ССР қурилиш министрлиги 160-қурилиш трестининг Улуғ Октябрь 50 йиллиги номидаги «Чирчикжилстрой» қурилиш бошқармаси;

Ўзбекистон ССР қурилиш министрлиги республика «Узстройиндустрия» саноат бирлашмасининг экспериментал механика заводи;

Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги Средазтепломонтаж трестининг Чирчиқ «Химзашита» монтаж бошқармаси;

Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг Тошкент «Сантехоборудование» тажриба экспериментал заводи;

Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлигининг «Узсельстроймеханизация» тресті;

Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлиги республика «Узсельспецмонтаж» қурилиш-монтаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Узсельэлектромонтаж» тресті;

Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлиги республика «Узсельспецмонтаж» қурилиш-монтаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг 4-ихтисослашган механизациялашган колоннаси;

«Главташкентстрой» транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси;

«Главташкентстрой» 153-қурилиш тресті;

«Главташкентстрой»нинг магистрал инженерлик коммуникациялари қурилиши билан шуғулланувчи ихтисослашган «Ташинжстрой» тресті;

«Главташкентстрой» «Ҳурмат Белгиси» орденли Тошкент 1-уйсозлик комбинатининг 1-йирик панелли уйсозлик заводи;

Ўзбекистон ССР колхозларда қурилиш давлат кооператив бирлашмасининг Тошкент тресті;

Ўзбекистон ССР колхозларда қурилиш давлат кооператив бирлашмасининг республика 1-«Узколхозспецстрой» тресті;

Ўзбекистон ССР колхозларда қурилиш давлат кооператив бирлашмасининг «Узмежколхозпроект» лойиҳа институти;

Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши давлат комитетининг «Узспецводмеханизация» тресті;

Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармасининг ихтисослаштирилган йўл-эксплуатация тресті;

Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармасининг «Гордорстройремонт» тресті;

Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бош бошқармасининг Тошкент декоратив боғдорчилик совхози;

Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлигининг Тошкент шаҳар пассажир автомобиль транспорти бош ишлаб чиқариш бошқармаси;

Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлигининг республика «Узавторемонт» саноат бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрлигининг Қуйлиқ кўприкбоп темир-бетон конструкциялар экспериментал заводи;

Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг «Узбектелефильм» студияси;

Ўзбекистон ССР маориф министрлигининг республика рус тили ва адабиёти педагогика институти;

Ўзбекистон ССР маданият министрлигининг Муқимий номли давлат ўзбек музикали театри;

Ўзбекистон ССР алоқа министрлигининг Тошкент шаҳар Улуғ Октябрь 50 йиллиги номидаги республика шаҳарлараро телефон станцияси;

Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат министрлиги «Узсложбиттехника» республика саноат бирлашмасининг Тошкент шаҳар «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо бош бошқармасининг Тошкент давлат савдо таъминоти бўлими;

Тошкент шаҳар ижроия комитети умумий овқатланиш бош бошқармасининг Фрунзе ошхоналар тресті;

Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг В. И. Ленин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат университети;

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институти;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги бинокорлик конструкциялари ишлаб чиқариш ва ёғочсозлик бош бошқармасининг офтоб тўсқич қурилмалар заводи;

СССР газ саноати министрлиги Бутуниттифоқ «Союзузбекгазпром» бирлашмасининг Тошкент шаҳар «Ташгаз» газлаштириш ва газ таъминоти ишлаб чиқариш бошқармаси;

Ўзбекистон ССР ўрмон хўжалиги министрлигининг Тошкент ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмаси бош корхонаси;

Ўзбекистон ССР материал-техника таъминоти давлат комитетининг асбоблар етказиб бериш Тошкент корхонаси;

Ўзбекистон ССР материал техника таъминоти давлат комитети «Узглавтара» Тошкент тара ремонт корхонаси;

Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг Халқлар Дўстлиги орденли «Ўзбекистон» нашриёти;

Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг Ўзбекистон китоб савдоси бирлашмаси;

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси;

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг Тошкент шаҳридаги 127-техника билим юрти;

Ўзбекистон ССР бадиий фондининг Тошкент ҳайкалтарошлик ва монументаль санъат комбинати;

Ўзбекистон карлар жамияти марказий правлениесининг Тошкент 1-таълим ишлаб чиқариш корхонаси;

СССР темир йўллар министрлиги метрополитенлар бош бошқармасининг В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитени;

СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг К. Е. Ворошилов номидаги Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи — «Ташсельмаш»;

Бутуниттифоқ «Союзэлектротерм» бирлашмасининг «Узэлектротерм» ишлаб чиқариш бирлашмаси;

В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводи;

СССР энергетика ва электрлаштириш министрлигининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Узбекгидроэнергострой» давлат қурилиш-монтаж тресті;

Ўзбекистон «Узбекзолото» ишлаб чиқариш олтин қазиш бирлашмаси;

Область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органларига ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилидаги Бутуниттифоқ ва республика социалистик мусобақаси якунларини чуқур, атрофлича анализ қилиш таклиф этилди.

КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь ва декабрь, 1984 йил февраль Пленумлари қарорларига амал қилиб, социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш ва унинг таъсирчанлигини ошириш, ишга халақит бераётган сабабларни тугатиш тадбирлари ишлаб чиқилиб, амалга оширилсин, шу тариқа янги йилнинг дастлабки кунларидан бошлаб меҳнатдаги ютуқлар мустаҳкамлансин, ҳар бир меҳнат коллективи, тармоқ, район, шаҳар, область белгиланган давлат топшириқларини ва социалистик мажбуриятларни тўла ҳамда ошириб бажариши таъминлансин.

Бутуниттифоқ ва республика мусобақаси ғолибларининг тажрибасини, иқтисодий тараққиётнинг интенсив омилларидан, мавжуд резервлардан тўла-тўкис фойдаланишга, ҳамма турдаги ресурсларни тежашга, сифат кўрсаткичларини яхшилашга, камроқ чиқим қилиб, энг юксак пировард натижаларга эришишга қаратилган қимматли янгиликлар ва ташаббусларни ўрганиб, ёппасига оммалаштириш ташкил этилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети республика социалистик мусобақасида ғолиб чиққан областлар, шаҳарлар, районларнинг меҳнаткашларини, саноат, қурилиш, транспорт, алоқа, фан, маданият, аҳолига маиший хизмат соҳаси ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларининг бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотлари коллективларини табрикладилар ҳамда ишчилар синфи, инженер-техник ходимлар, хизматчилар ва меҳнаткаш зиёлилар 1984 йилги план ва мажбуриятларни, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёздирадилар, деб қатъий ишонч билдирдилар.

Янги, катта муваффақиятларга эришайлик

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ III ПЛЕНУМИДАН

Кеча Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг учинчи пленуми бўлиб ўтди. Унда «КПСС Марказий Комитетининг февраль (1984 йил) Пленуми якунлари ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан шаҳар партия ташкилоти учун келиб чиқадиган вазифалар» масаласи кўриб чиқилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У Умаров доклад қилди.

— Барча совет кишилари сингари,— деди у, — тошкентликлар КПСС Марказий Комитетининг навбатдан ташқари февраль (1984 йил) Пленуми якунларини якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Ўртоқ Константин Устинович Черненконинг КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайланганлиги зўр қониқиш ҳисси билан кутиб олинди, уни мамлакатимизда Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби, истеъдодли ташкилотчи, партия сиёсатини оғишмай амалга ошириш учун толмас курашчи, партия ва давлат раҳбарлигининг ленинча услубини ривожлантириш ва қарор топтиришда кўп иш қилган инсон сифатида яхши биладилар.

КПСС Марказий Комитетининг кўрсатмалари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Тошкент область партия комитети пленумларида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқларида ундан келиб чиқиб қўйилган вазифалар республика пойтахти партия ташкилоти иши учун муҳим аҳамиятга эгадир.

Тошкентда ўн биринчи беш йиллик вазифалари асосан муваффақиятли ҳал этилмоқда, бу эса шаҳарни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг барча йўналишларида янада олға томон жиддий одим ташлашни таъминламоқда.

Шаҳар меҳнат коллективлари шу йилнинг дастлабки кунлариданоқ ишни яхши бошладилар. Саноат маҳсулоти реализация қилиш икки ойлик плани 101,6 процент, планга қўшимча суръатда реализация қилиш 7 миллион сўмдан зиёдроқни ташкил этди.

Капитал маблағларни ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари, юк ташиш ва умум фойдаланадиган автомобиль транспортида йўловчи ташиш январь ойи плани бажарилди. Чакана товар обороти ва маиший хизмат кўрсатиш реализацияси бўйича икки ойлик план адо этилди.

Саноат ишининг якунларини кўриб чиқайлик. Шаҳарда 53 та корхона шартнома мажбуриятларининг бажарилишини уддалай олмади. Юксак ўсиш суръатларига қарамай, кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш плани бажарилмади.

Белгиланган топшириқларни бажара олмасликнинг бош сабаблари ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва завод ишидаги планлаштиришдаги нуқсонлар, ижрочилик интизомининг пастлиги, хўжалик раҳбарларининг ташкилотчилик иши сустлигидир.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг февраль (1984 йил) Пленуми кўрсатмалари талаб этганидек, коммунист-раҳбар фаолиятини янада қатъийроқ баҳолашлари зарур.

Шаҳар экономикасининг ривожланиши кўп жиҳатдан транспорт ишига боғлиқдир. Шаҳар пассажир транспортининг ишида ҳамон нуқсонлар мавжуд.

Ҳозир шу нарса муҳимки, КПСС Марказий Комитетининг февраль (1984 йил) Пленуми қарорлари асосида қурилиш ташкилотлари раҳбарлари, партия комитетлари ва партия ташкилотлари 1984 йил ва умуман беш йиллик планларини бажаришга ўзларининг бутун куч-ғайратларини қаратишлари керак.

Шаҳар партия комитетининг бўлимлари, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари аҳоли таъминоти масалаларини доимо ўз диққат марказларида тутишлари керак. Товар обороти икки ойлик плани бажарилди. Савдо, маиший хизмат кўрсатиш ҳали йилнинг план топшириқлари даражасига чиқиб олганича йўқ.

Бутун йил мобайнида январь-февраль ойларида эришилган ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг юксак суръатларини таъминлаш учун бутун куч-ғайратни сарфлаш лозим.

Янги ишлаб чиқариш қувватларини қуришни ниҳоясига етказиш ва фойдаланишга топшириш лозим. Бир миллион квадрат метрдан зиёд турар жойларни социал ва маиший объектлар комплекси билан қуриш ва фойдаланишга топшириш кўзда тутилган.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейигача В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитенининг иккинчи линияси биринчи навбатини ишга тушириш мўлжалланган.

Хизмат кўрсатиш, соғлиқни сақлаш соҳаларини, шаҳар хўжалиги корхоналарини, илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотларини ривожлантириш юзасидан катта комплекс тадбирлар белгиланган.

Беш йиллик топшириқларини бажаришни таъминлашда социалистик мусобақанинг роли ошиб бормоқда. Унда бугунги кунда 800 мингдан ортиқ тошкентлик қатнашмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг февраль (1984 йил) Пленумида яна бир бор таъкидлаб ўтилганидек, уюшқоқлик ва интизом тўғрисидаги масала биз учун муҳим ва принципиал масала ҳисобланади.

Тошкентда Пленум қарорларини бажариш бўйича муайян ишлар олиб борилди. Сиёсий ва иқтисодий ўқув савияси анча ошди, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг таъсирчанлиги кучайди. Идеология иши муҳим халқ хўжалик вазифаларини ҳал этиш билан янада узвийроқ боғланадиган бўлиб қолди.

Шу билан бирга партиявий ишнинг бу муҳим соҳасида ҳали кўпгина ишлар қилиш керак.

Совет, касаба союз, комсомол ташкилотларига партиявий раҳбарликни янада такомиллаштириб бориш, сиёсий ва тарбиявий вазифаларни ҳал этишда уларнинг ролини кучайтириш, бу ташкилотларда ишлаётган коммунистларга талабчанликни ошириш лозим.

— Тошкент шаҳар партия ташкилоти, — деди ўз сўзининг охирида У. У. Умаров, — шак-шубҳа йўқки, КПСС Марказий Комитетининг февраль (1984 йил) Пленуми талабларини ҳеч сўзсиз бажаришни таъминлаш юзасидан жанговар, аниқ мақсадга қаратилган ишни кенг тус олдириб юборади, коммунистлар, барча меҳнаткашлар куч-ғайратини ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар этади.

У. У. Умаров доклади юзасидан музокараларда Акмал Икромов район партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. К. Камолов, «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг электр монтажчиси Л. А. Валетова, «Компрессор» заводи партия комитетининг секретари Ж. М. Норов, «Главташкентстрой» бошлиғининг ўринбосари В. Э. Сташис, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бошлиғи М. З. Зуфаров, «Узбитпластик» бирлашмасининг бош директори А. Н. Мелкумов, шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари С. Т. Алиев сўзга чиқдилар.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан КПСС Марказий Комитетининг февраль (1984 йил) Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифаларни бажаришга қаратилган кенгайтирилган қарор қабул қилди.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА — ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

ШАВКАТЛИ МЕҲНАТЛАРИ УЧУН

«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг мажлислар зали одамлар билан лиқ тўла. Бу ерда шу йил 2 мартда тантанали вазиятда йиғилиш бўлиб ўтди — илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективига 1983 йилдаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби сифатида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

СССР трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрининг ўринбосари Г. П. Елисеев байроқни топшираётиб коллективни Бутуниттифоқ социалистик мусобақасидаги ғалабаси билан қизғин табриклади.

Йиғилишда сўзлаган «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Р. Ҳусаинов, уруш ва меҳнат ветерани, силлиқловчи О. Иванов, фрезерчи Б. Жалилов ва бошқалар бирлашма мутахассисларининг меҳнатини бу қадар юксак баҳолаганликлари учун партия ва ҳукуматимизга миннатдорчилик билдиришди.

ЗАВОДНИНГ ОВҚАТЛАНИШ ЦЕХИ

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг якунлари бўйича 1983 йилда эришган юксак кўрсаткичлари учун Ленин район ошхоналар трестининг электрон техника заводи қошидаги 8-ошхонаси коллективига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Юксак мукофотни Ўзбекистон ССР савдо министри М. Ҳ. Ҳасанов топширди.

Электрон техника заводи ишчилари ўз ошхоналарини ҳақли равишда 1-цех деб юритишади. Бу ерда хўрандаларга барча қулайликлар яратилган. Бугунги кунда заводнинг «овқатланиш цехи» меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили планларини муддатидан илгари бажариш учун барча чораларни кўрмоқдалар.

Юксак мукофотни топширишга бағишланган йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари С. М. Юсупов қатнашди.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Пойтахтнинг Куйбишев райони меҳнат коллективлари вакиллари тушган автобуслар Чимён спорт-туристик дам олиш комплекси томон йўл олди.

●

Марказий «Пахтакор» стадионида футбол бўйича Халқаро ўсмирлар турнирининг тантанали очилиш маросими бўлди. Турнирда Болгария, Венгрия, Польша, Руминия, Финляндия, Чехословакия, СССР, РСФСР, Украина, Ўзбекистон терма командалари иштирок этмоқда.

Тантанали очилиш маросими якунлангандан сўнг СССР ва Финляндия терма командалари майдонга чиқишди. «Трактор» стадионида Польша ва Чехословакия, «Текстильщик» стадионида Венгрия ва РСФСР, Қибрай стадионида Руминия ва Ўзбекистон терма командалари учрашдилар.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкетда 12 даража иссиқ бўлди. Кечқурун ҳаво ўзгариб туради, ёмғир ёғиши эҳтимоли бор.

ТОШКЕНТ—ОЛМАОТА: ШАХМАТ МАТЧИ

Тошкент «ДЎСТЛИК» МАТЧИ Олмаота

Ўтган чоршанба куни, яъни 29 февралда газетада тошкентлик ва олмаоталик шахмат ишқибозларининг биринчи юришлари эълон қилинган эди. Биз бу юришларни бугун яна такрорлаймиз.

Маълумки, биринчи тахтада оқ доналар билан ўйнаётган олмаоталикларнинг биринчи юриши e2—e4 бўлган эди. Газетхонларимиз оқ доналар билан ўйнаётган иккинчи тахтада биринчи юриш d2—d4 бўлди.

Шундай қилиб ҳар икки тахтада ҳам биринчи юришлар қилинди. Ҳурматли тошкентликлар, Сиз қора доналар билан ўйнаётган биринчи тахтада олмаоталикларнинг юришига қандай юриш билан жавоб бермоқчисиз! Жавобларингизни кутамиз. Адресимиз: Тошкент, ГСП, Ленин кўчаси 41. «Тошкент оқшоми» [«Дўстлик матчи»]га. Ўз таклифларингизни 330874, 325680, 325681, 325885, 332895 телефонлари орқали ҳам хабар қилишингиз мумкин. Сизнинг юришингиз чоршанба, 7 март куни эълон қилинади. Шу куни иккинчи тахтада қора доналар билан ўйнаётган олмаоталиклар ҳам ўз жавоб юришларини эълон қилишади.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

ТЕЛЕВИЗИОН ПРОГРАММАЛАР

ДУШАНБА, 5. III

● МТ I

9.00 «Время».
9.50 Болалар учун фильм. «Бойчечаклар».
10.55 С. Кац асарларидан концерт.
11.25 «Ҳайвонот оламида».
12.25—12.30 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Ҳужжатли фильмлар.
16.25 Грузин куйлари.
17.00 «Россия яхмалаги».
17.30 «Горнчилар, қаердасиз!».
18.00 Конькида югуриш спорти бўйича жаҳон чемпионати. Спринт. Норвегиядан олиб кўрсатилади.
18.30 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Швециядан олиб кўрсатилади.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ишлар ва одамлар».
20.05 «Оловнинг бўйсундирилиши». Бадиий фильм. 1-серия.
21.30 «Время».
22.00 «Оловнинг бўйсундирилиши». 2-серия.
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30—00.20 Концерт.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Билим — эътиқод — ҳаракат». Ҳужжатли фильм.
9.35 С. Орлов поэзияси.
10.05 «Рус тили».
10.35 — 11.00 Илмий-оммабоп фильм.
11.30 «Совет тасвирий санъати». П. Д. Корин.
12.15 «Фан ва турмуш».
12.45 — 13.45 В. Скотт. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
14.15 «Хўжаликни бошқариш мактаби». (Ишлаб чиқаришни маънавий ва моддий рағбатлантириш ҳақида).
14.45 «Бизнинг иссиқ уймиз». Телевизион очерк.
15.15 П. И. Чайковский. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 1-концерт.
15.50 «Қишлоқ янгиликлари».
16.50 — 16.55 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
19.45 — 20.30 Бокс бўйича СССР чемпионати. Тошкентдан олиб кўрсатилади.
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.00 «Қиш билан хайрлашув». «Йил фасллари» туркумидан. Фильм-концерт.
23.05 «Софья Головкина». Илмий-оммабоп фильм.
23.30 — 00.20 «Советская женщина» журналининг соврини учун синхрон сузиш бўйича халқаро мусобақалар.

● ЎзТВ I

11.00 «Ахборот».
11.20—11.30 «Ҳалоскорлар». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
11.50 «Болалигим кўли». Телефильм.
12.00—12.30 Болалар учун концерт (такрорий).
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Пионерлар мамлакатида».
18.40 Совет Армияси жангчилари учун. «Бурчга садоқат».
19.10 «Қишлоқда бригада пудратининг афзалликлари».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ҳамзахонлик». Бир асар тарихи. «Бой ила хизматчи».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Олмахон Хайитова куйлайди». Фильм-концерт.
21.20 «Яшма». Манзарали фильм.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.15 Телеэкранда биринчи марта. «Сибирлик аёл». Бадиий фильм. 1-серия.
23.30 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.55 МТ II
17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кино оламида».
19.15 Врач маслаҳати.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Оддий мўъжизалар». Цирк томошалари.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Кодралар», «Етти кунлик бир саёҳат». Телефильмлар.
21.30 МТ II

СЕШАНБА, 6. III

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Горнчилар, қаердасиз!».
10.10 «Оловнинг бўйсундирилиши». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
12.50 — 12.55 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Беш йиллик — ҳар биримизнинг ишимиз».
16.10 Концерт.
16.30 «Билимимиз —қудратимиз».
17.15 «Чумчуқчалар». Телефильм.
17.25 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
17.55 «Расмларда куёш - акси бор».
18.10 «Дўстлик ва ҳамкорлик йўлларидан». СССР — Греция.
18.25 Ф. Лист. Венгерча мавзуларда ёзилган фантазия.
18.45 «Сиз яратган боғ».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.35 Мультфильмлар.
20.05 Концерт.
21.30 «Время».
22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — МАСК.
24.00 — 00.20 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Гап рекордларда эмас». Телевизион фильм.
11.55 «Узбой бўйлаб саёҳат».
12.10 — 12.40 «Шахмат мактаби».
13.00 —13.45 «Тарих саҳифалари».
14.20 «Космик аср. Солнома саҳифалари». 1-фильм.
15.20 К. М. Симонов. «Учинчи адъютант».
16.05 «Москва бўйлаб саёҳат».
16.25 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар».
16.50 — 16.55 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.50 «Таллиннинг музикали манзаралари».
19.15 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
19.45 — 20.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.45 «Поэзия». А. Кулешов.
21.30 «Время».
22.05 «Трубная кўчасидаги уй». Бадиий фильм.
23.15 — 24.00 М. Жалил номли Татар опера ва балет театрининг солистлари куйлайди.

● ЎзТВ I

11.00 «Ахборот».
11.20—11.30 «Бизнинг спорт давримиз». Телефильм.
12.00 «Оқ кема». Й. Охунбобоев номли Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
13.50 «Каягим». Фильм-концерт.
14.30 «Тенгдошларинг ижоди».
15.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз тинчлик тарафдоримиз». Республика ижодкор ёшларининг урушга қарши митинги.
19.00 «Инсон ва қонун» почтаси
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ғаллакорларнинг шу кунги юмушлари».
20.00 Муборак шаҳар «Наргуз» ансамблининг концерти.
20.30 «Ахборот».
20.50 «В. Шекспир асари асосида балет триптихи». СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Б. Қориева иштирокида А. Навоий номли Давлат академик Катта театри спектаклининг премьераси ҳақида.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Сибирлик аёл». Бадиий фильм. 2-серия.
23.15 Янгиликлар.
23.25 Футбол бўйича ўсмирлар ўртасида XIV Халқаро Тошкент турнири. Ўзбекистон — Венгрия. «Қибрай» стадионидан репортаж (ёзиб олинган).

● ЎзТВ II

9.00—16.55 МТ II
17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Тошдаги камалак». Телефильм.
18.25 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45—20.05 Байрам олди рекламаси.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Совет хотин-қизлари». Кинопрограмма.
21.30 МТ II

ЧОРШАНБА, 7. III

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ёрқин йўл». Бадиий фильм.
11.15 «Саёҳатчилар клуби».
12.15 — 12.20 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Совет хотин-қизларининг овози». Ҳужжатли фильм премьераси.
15.50 «Рус тили».
16.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.05 «Драматургия ва театр». К. Тренёв. «Любовь Яровая».
18.00 Халқ чолғу оркестри чалади.
18.20 «Спорт ҳафталиги».
18.50 Н. Некрасов. «Рус аёллари».
19.25 «Дунё воқеалари».
19.40 «Қувноқ нотачалар».
19.55 ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ — 8 МАРТГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ ВА КОНЦЕРТ. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театридан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Время».
23.15 — 00.05 Футбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. 1/4 финал. «Динамо» (Минск) — «Динамо» (Бухарест). 2-тайм. Тбилисидан олиб кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Қорақумнинг иккинчи касби». Телевизион фильм.
11.05 — 11.35 Илмий-оммабоп фильм.
12.05 —12.40 «Сиз яратган боғ».
13.10 «Дарсга йўл». Телевизион очерк.
13.40 — 13.55 «Ғалла сабоқлари». Илмий-оммабоп фильм.
14.25 «Беш оқшом». Бадиий фильм, субтитр билан.
16.05 Ф. Шуберт. 9-симфония.
16.55 — 17.00 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари.
19.15 «Онамларнинг мактаби».
19.45 «Дунё ва ёшлар».
20.20 — 20.30 Г. Берлиоз. «Рим карнавали».
20.45 Концерт. Танаффус пайтида — «Время».
22.15 Футбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. 1/4 финал. «Динамо» (Минск)— «Динамо» (Бухарест). 1-тайм. Тбилисидан олиб кўрсатилади.
23.00 — 00.20 «Она ва ўгай она». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

11.00 «Ахборот».
11.20 «Ўрмонда қолган арча». Телефильм.
11.30 «Қувноқ камалак». Болалар учун фильм-концерт.
12.00 «Сўз кетидан сўз келар». Рус тилида сўзлашишга ўргатиш.
12.20 — 12.30 «Сибирь жилолари». Телефильм.
13.00 «Биз қувноқ ва шодон яшаймиз» (рус.).
13.40 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Ўзбекистонда Болалар ва ўсмирлар Бутуниттифоқ музика ҳафталигининг ёпилиши. Свердлов номли концерт залидан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган).
19.25 «Ахборот» (рус, ўзб.).
19.55 Москва. ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ — 8 МАРТГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театридан олиб кўрсатилади.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Телевидение экранида биринчи марта. «Механик Гавриловнинг маҳбубаси». Бадиий фильм.
23.30 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—17.00 МТ II
17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «У ерда, дарё ортида». Бадиий фильм.
19.25 «Ахборот» (рус., ўзб.).
19.55 «Қўшиқ билан одимлаймиз». Музикали фильм.
20.45 «Сенинг бўёқларинг, Молдова». Телефильм.
21.00 «Шундай аёллар яшайди».
21.30 МТ II

ПАЙШАНБА, 8. III

ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Молдаван гобелени».
10.10 «Бугун — Халқаро хотин-қизлар куни».
10.55 «Оналаримизни қутлаймиз».
11.30 Футбол. УЕФА кубоги. 1/4 финал. «Андерлехт» (Бельгия) — «Спартак» (Москва).
13.00 Шоиралар ўз шеърларини ўқийдилар.
13.30 «Рус жилолари».
14.30 «Дунё воқеалари».
14.45 Футбол бўйича кубок эгаларининг кубоги. 1/4 финал. «Порто» (Португалия) — «Шахтёр» (Донецк).
16.15 «Юз қувонч, ёки Буюк кашфиётлар китоби». Бадиий фильм.
17.20 «Цирк майдонида».
18.25 «Майли, истасангиз тинглаңг...» Фильм-концерт.
19.05 Мультфильм.
19.30 «Балли, қизлар!».
21.30 «Время».
22.00 Байрам концерти.
24.00 — 00.10 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Халқаро хотин-қизлар куни — 8 Мартга бағишланган телевизион ҳужжатли фильмлар.
10.15 Ф. Шопен асарлари.
10.50 «Оила ва мактаб». Тележурнал. (Ю. А. Гагарин туғилган куннинг 50 йиллигига бағишланган махсус сон).
11.20 Мультфильмлар.
11.50 «Дўстларимиз премьералари» (ГДР).
12.20 «Буюк халқ ҳақиқати». «Ҳамма яхши нарсалар сенда мужассам». Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси.
13.15 «Саёҳатчилар клуби».
14.15 «Донолик алифбеси». Телевизион бадиий фильм премьераси.
15.20 Останкино концерт студиясида шоира Ю. Друнина билан учрашув.
16.40 «Саҳий оқшом». Фильм-концерт премьераси.
17.00 Тўпли хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Олмаота). 2-тайм.
17.50 «Ўз ҳисобидан отпуска». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
20.00 — 20.30 «Қўшиқдан рақсга».
20.45 «Она-Ер жилолари». Телевизион ҳужжатли фильм.
20.55 Концерт.
21.30 «Время».
22.00 — 23.45 «Аёллар». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Мультфильм.
10.40 «Гулла, яшна, диёрим менинг». Фильм-концерт.
11.40 «Прелюдия». Телефильм.
12.00 «Иқбол». Сут соғувчи қизларнинг конкурс программаси.
13.30 «Садоқатни синаш». Бадиий фильм. (рус.).

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.05 Мультфильм.
18.15 Болалар учун. «Ҳар доим бўлсин онам!»
18.45 «Байрам айёмида чеҳралар гулгун».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Иззатда сиз, хизматда биз». Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Гулшанаро гулчеҳралар». Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.00 ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ — 8 МАРТГА БАҒИШЛАНГАН БАЙРАМ КОНЦЕРТИ. А. Навоий номли Давлат академик Катта театридан трансляция пайтида ёзиб олинган.

● ЎзТВ II

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 «Баҳор тароналари».
18.10 «Қайнона». Бадиий фильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Қўшиқлар, рақслар, хазиллар.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Аёллар, Сизлар учун». Кинокўрсатув.
21.30 МТ II

ЖУМА, 9. III

● МТ I

9.00 «Время».
9.35 «Жаҳон халқларининг ижоди».
10.05 «Дангара менинг ерим». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
10.30 «Будильник».
11.00 Ҳужжатли фильм.
11.20 «Гагарин юлдузлар туркуми».
11.35 «Оила ва мактаб». Телевизион журнал.
12.05 — 12.25 «Норвегия бўйлаб».
13.20 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
14.20 «Спорт ва музика».
14.50 «Москвичка» клуби.
16.20 «Сиз бунга қодирсиз».
17.05 Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати.
17.35 Халқ куйлари.
17.50 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали.
18.20 Эстрада ва цирк артистлари иштирокида музикали кўрсатув.
19.00 Ю. А. Гагарин туғилган куннинг 50 йиллигига. «Инсон. Ер. Коинот».
19.45 Останкино концерт студиясида ёшлар кечаси. XIV қишки Олимпиада қатнашчилари билан учрашув.
21.30 «Время».
22.05 «Музика ҳамма учун».
23.10 «Хотира қўнғироғи». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
23.40 — 23.50 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!».
9.15 «Физкультурачиларга маслаҳатлар».
9.30 Ҳужжатли фильмлар.
10.05 «Тонгги почта».
10.35 «Объектив».
11.05 ҚОЗОҒИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
12.35 «Даллас жумбоқлари». Телевизион ҳужжатли фильм.
13.35 Ф. Мендельсон. Икки фортепьяно ва оркестр ижроси учун концерт.
14.05 «Разведкачининг жасорати». Бадиий фильм.
15.35 «Саратов кашталари».
15.45 «Биз БАМни қуряпмиз».
16.15 Мультфильм.
16.25 «Еш келин-куёвлар ҳақида қисса». Телеспектакль.
18.50 «Сизни кема командири кутлайди». Телевизион ҳужжатли фильм.
19.15 «Музикали киоск».
19.45 — 20.30 «Здоровье».
20.45 «Халқаро обзор».
21.00 «Кўклам қалдирғочлари» сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар.
21.30 «Время».
22.05 — 23.30 «Бир кун ва бир умр». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Оляга аталган гуллар». Бадиий фильм.
11.45 Мультфильм.
12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
12.55 «Дўстим ҳақида ҳикоя». Ҳужжатли телефильм.
14.10 «Ижод саҳифалари». Т. Шевченко.
14.40 «Қамбарнинг сеҳрли сози». Фильм-концерт.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мультфильм.
18.15 Болалар учун. «Ўйлаб топ».
18.45 «Сенга қўшиқ ҳадя этаман». Фильм-концерт.
19.10 «Киносаёҳатчилар альманахи».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Аёл қалби наволари». Музикали программа.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Аёл қалби наволари». (давоми).
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Эртага — премьера». Кўрсатувни кинорежиссёр Учқун Назаров олиб боради.
23.15 Футбол бўйича ўсмирлар ўртасида XIV халқаро Тошкент турнири. СССР — Болгария. «ЎзССР 5 йиллиги» номли стадиондан репортаж (ёзиб олинган).

● ЎзТВ II

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 «Воронок». Телефильм.
18.10 «Сепсиз қиз». Бадиий фильм (рус.).
19.30—19.45 «Ахборот» (рус.).
20.15 «Йил бўёқлари». Телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Баҳорнинг узун куни». Телефильм.
21.30 МТ II

ШАНБА, 10. III

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Пилар Риоха рақсга тушади» (Мексика).
10.20 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
10.50 «Спортлото»нинг 10-тиражи.
11.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!».
12.00 «Здоровье».
12.45 «Тонгги почта».
13.15 «Совет тупроғидаги учрашувлар».
13.30 «Қишлоқ янгиликлари».
14.30 «Музикали киоск».
15.00 «Кечиккан муҳаббат». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
17.35 «Саёҳатчилар клуби».
18.35 Концерт.
19.00 «Халқаро панорама».
19.50 «Экранда — кинокомедия». «Солдат Иван Бровкин».
21.30 «Время».
22.05 «Дунё ва ёшлар».
22.40 СССР халқ артисти Е. Образцова концерти.
23.45 — 23.55 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Шаҳарлар ҳақида фильмлар.
10.00 «Рус тили».
10.30 Ленинград телевидениеси ва радиосининг хори ижро этади.
11.00 ВОРОШИЛОВГРАД ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
12.00 «Ҳайвонот оламида».
13.00 «Давлат рус музейи».
13.30 «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби.
15.00 Машҳур совет ижрочилари — Ленин мукофотининг лауреатлари.
15.40 «Мактаб остонаси ортида».
16.30 «Стадион ҳамма учун».
17.00 Тўпли хоккей бўйича СССР чемпионати. «Зоркий» — «Динамо» (Олмаота). 2-тайм.
17.45 Мультфильм.
18.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Днепр» — «Жальгирис».
19.45 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
20.15 — 20.30 «Занданеч сири». Телевизион ҳужжатли фильм (Тошкент).
21.00 «Кўклам қалдирғочлари». сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар.
21.30 «Время».
22.05 — 23.55 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Сокол» — МАСК.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Эҳтиёт бўлинг, буви». Бадиий фильм.
11.45 «Ўзбекистон спорти».
12.15 «Музика истиқболи эгалари».
12.55 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида».
13.15 «Инсон болаликдан бошланади» (рус.).
14.00 Халқ оғзаки ижоди.
15.00 КПСС МК мактабни ислоҳ қилиш тўғрисидаги Лойиҳасини муҳокама қиламиз.
15.30 «Замандас» (қозоқ тилида).

* * *

16.25 Кўрсатувлар программаси.
16.30 Болалар учун. «Бойчечак».
17.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» (Тошкент) — «Динамо» (Минск). «Юбилейний» Спорт саройидан репортаж.
19.15 «Ойи». Катталар учун мультфильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Цирк, цирк, цирк!».
20.30 **«АХБОРОТ» ПРОГРАММАСИНИНГ МАХСУС СОНИ. ЎЗБЕКИСТОН ССРга КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҒИНИ ТОПШИРИШГА ҲАМДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ФЕВРАЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ ВА УНДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ К. У. ЧЕРНЕНКО НУТҚИДАН КЕЛИБ ЧИҚАДИГАН ХУЛОСАЛАР АСОСИДА 1984 ЙИЛ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ БАЖАРИШГА БАҒИШЛАНГАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИДАН ЁЗИБ ОЛИНГАН РЕПОРТАЖ.**
21.30 Москва. «Время».
22.05 **РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ҲАМДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИ ЙИҒИЛИШИ ҚАТНАШЧИЛАРИ УЧУН ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ВА ИЖРОЧИ ЁШЛАРИ КОНЦЕРТИ.**
23.30 Кўрсатувлар программаси.

● 18.05—21.30 Тожикистон телевидениесинг программаси.

ЯКШАНБА, 11. III

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». ГДРдан олиб кўрсатилади.
10.40 «Солдат Иван Бровкин». Бадиий фильм.
12.10 —12.15 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.15 Ҳужжатли фильм.
15.25 «Ерда, самода ва денгизда».
15.55 «Олимлар — Подмосковьенинг агросаноат комплексига».
16.25 Мактаб ўқувчиларининг биология фанлари доктори О. В. Кожова билан учрашуви.
17.05 М. Шолохов қаҳрамонлари — театр саҳнасида.
17.45 «Фан ва турмуш».
18.15 «Шахмат мактаби».
18.45 «Футбол шарҳи».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Коллектив нимага қодир». 2-кўрсатув. Нововоронеж АЭСи.
20.00 «Шўх зиёфат авжида». Фильм-концерт премьераси.
20.25 «Сиртмоқ». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
21.30 «Время».
22.05 М. Ю. Лермонтов. «Тамбов ғазначиси». Фильм-концерт премьераси.
22.45 «Дунё воқеалари».
23.00 — 23.25 Орёл шаҳри баянчилар триоси чалади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Учувчи Нургалиевнинг ердаги юмушлари». Телевизион фильм.
12.05 — 12.40 «Оила ва мактаб». Телевизион журнал.
14.10 «Шингнинг мовий маржони». Илмий-оммабоп фильм.
14.25 Клод Дебюсси.
15.10 «Азизим, Саша». А. Одоевскийга бағишланади.
16.05 «Ғалаба куйи янграйди». Фильм-концерт.
16.50 —16.55 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Марина». Бадиий фильм.
20.10 — 20.30 «Доно табиат ўзгарувчанлиги». Илмий-оммабоп фильм.
20.45 Халқ куйлари.
21.00 «Кўклам қалдирғочлари» сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар.
21.30 «Время».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» (Москва) — «Черноморец».
23.45 — 00.05 «Кўклам қалдирғочлари» сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар.

● ЎзТВ I

11.00 «Ахборот».
11.20—11.30 «Муз исканжасида». Телефильм.
12.00—12.30 «Ҳамзахонлик». Зулфия. «Сўроқлайди шоирни шеърим».
13.00 «Инсон ва табиат».
13.30 Янгиликлар.

* * *

14.55 Кўрсатувлар программаси.
15.00 Футбол бўйича Ўсмирлар ўртасида XIV халқаро Тошкент турнири. Финал. «Пахтакор» Марказий стадионидан репортаж.
16.30 Кинопрограмма.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 й.) Пленуми қарорлари — ҳаётга! Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш масалалари. «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси мисолида.
18.35 «Ер — бойлигимиз».
18.50 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ижодий учрашувлар». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Уйғун.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Қизлар гулдастаси». Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ҳам меҳнат, ҳам илҳом». Телекўрсатув (рус.).
23.30 Янгиликлар.

● 18.00—21.30 Қирғизистон телевидениесининг программаси.

ҲУРМАТЛИ ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР!

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитети ўз программаларига ўзгаришлар киритиши мумкин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

4 март соат 19.30 да,
5, 7 март соат 16 ва 19.30 да,
6 март соат 19.30 да,
8 март соат 18.00 да,
9 март соат 20.00 да

К. ОТАНИЁЗОВ НОМИДАГИ ХОРАЗМ ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ
КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ ВА ТУРКМАНИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

БОБОМУРОД ҲАМДАМОВ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ТУРКМАНИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТЛАР:

ҲАМРОҚУЛ ОДИЛОВ, ГАВҲАР МАТЁҚУБОВА

Солистлар: КАРОМИДДИН ҚЎЧҚОРОВ, ТЎЛИБОЙ ЙЎЛДОШЕВ, МАРАТ ЖУМАБОЕВ, ЎҒИЛОЙ ЁҚУБОВА, ЖУМАНИЁЗ ОДАМБОЕВ **ва бошқалар.**

Касса соат 10.00 дан очиқ.

Ўзбекистон давлат филармонияси
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
6 МАРТ СОАТ 19.30 ДА
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

ГУЛШОД ОТАБОЕВАНИНГ ИЖОДИЙ КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги—конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ

«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери— Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қодир МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

«Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмасининг
ТИКУВЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ
АКТЁРЛИК МАҲОРАТИ ТЕАТР СТУДИЯСИНИНГ
2 ЙИЛЛИК ПУЛЛИК ГРУППАСИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

СТУДИЯ ПРОГРАММАСИДА АКТЁРЛИК, САҲНА НУТҚИ, САҲНА ҲАРАКАТИ, ВОКАЛ, ХОРЕОГРАФИЯ МАҲОРАТИ, НАЗАРИЙ ФАНЛАР БЎЙИЧА МАШҒУЛОТЛАР ЎТКАЗИЛАДИ.

Театр студиясига кириш шартлари:

Абитуриент тинглаш учун шеър, масал, монолог тайёрлаши лозим.

Студияга 1984 йилнинг 10 мартигача маданият саройининг 20-хонасида соат 16.00 дан 18.00 гача ёзилиш мумкин.

АБИТУРИЕНТЛАР 5 ДАН 10 МАРТГАЧА ТИНГЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси, 5-уй. 3, (25-автобуслар; 1, 3, 9, 10, 8, 17-троллейбусларнинг «Чехов кўчаси» бекати).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/III да **Ҳаётбахш ўлим,** 4/III да **Золушка,** (12.00), **Флория Тоска** (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—3/III да **Рўё,** 4/III да **Зебунниса.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/III да **Хизматингизга тайёрмиз,** 4/III да **Ёшликда берган кўнгил,** 5/III да Ёшликда берган кўнгил.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Экзотик фантазия» аттракционининг хайрлашув гастроллари (16.00, 19.30).

КИНО

3 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОРТИНГГА БОҚ» — **Ватан, Дружба** (телефон 66-15-75), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (телефон 53-65-87), **Лисунов номли** (телефон 96-34-02), **Искра** (телефон 39-14-59).

«КАТТА АЙИҚ» ОПЕРАЦИЯСИНИНГ БАРБОД БЎЛИШИ» — **Чайка** (телефон 77-06-20), **Нукус** (телефон 46-70-69), **Москва** (телефон 33-05-01), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (телефон 33-44-52).

«ЖАРЛИК» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (телефон 78-47-25), **Қозоғистон** (телефон 35-24-92), **Ҳамза номли** (телефон 91-10-51), **К. Ёрматов номли** (телефон 24-22-66).

«ДИВИЗИЯ КОМАНДИРИНИНГ КУНИ» — **Мир** (телефон 91-08-30), **Тинчлик** (телефон 53-86-07).

«ҲАРБИЙ-ДАЛА ҚИССАСИ» — **Ғ. Ғулом** (телефон 48-42-80), **Собир Раҳимов номли** (телефон 48-46-71).

«ҲАР ҚАНДАЙ ХАВФ-ХАТАРСИЗ» — **М. Шайхзода номли** (телефон 42-39-74).

«КУППА-КУНДУЗ КУНИ» — **Фестиваль** (телефон 32-78-02).

4 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОРТИНГГА БОҚ» — **Ватан, Дружба** (телефон 66-15-75), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (телефон 53-65-87), **Лисунов номли** (телефон 96-34-02), **Искра** (телефон 39-14-59).

«КАТТА АЙИҚ» ОПЕРАЦИЯСИНИНГ БАРБОД БЎЛИШИ» — **Чайка** (телефон 77-06-20), **Нукус** телефон 46-70-69), **Москва** (телефон 33-05-01), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (телефон 33-44-52).

«ЖАРЛИК» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (телефон 78-47-25), **Қозоғистон** (телефон 35-24-92), **Ҳамза номли** (телефон 91-10-51), **К. Ёрматов номли** (телефон 24-22-66).

«ДИВИЗИЯ КОМАНДИРИНИНГ КУНИ» — **Мир** (телефон 91-08-30), **Тинчлик** (телефон 53-86-07).

«ҲАРБИЙ ДАЛА ҚИССАСИ» — **Ғ. Ғулом** (телефон 48-42-80), **Собир Раҳимов номли** (телефон 48-46-71).

«ҲАР ҚАНДАЙ ХАВФ-ХАТАРСИЗ» — **М. Шайхзода номли** (телефон 42-39-74).

«КУППА-КУНДУЗ КУНИ» — **Фестиваль** (телефон 32-78-02).

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

3 мартдан бошлаб

АРЗОНЛАШТИРИЛГАН БАҲОЛАРДА

қишки ассортиментдаги тикувчилик буюмлари, пойафзалларни

МАВСУМИЙ СОТИШ БОШЛАНАДИ

Сиз шаҳарнинг барча универмаглари ва ихтисослаштирилган магазинларида:

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ва бошқа республикалар корхоналарининг жун газламалардан тикилган қишлик ва баҳорги-кузги ПАЛЬТОЛАРИНИ,

хотин-қизлар этикларини, эркаклар ва хотин-қизларнинг калта қўнжли ЭТИКЛАРИНИ,

эркакларнинг БОТИНКАЛАРИНИ

сотиб олишингиз мумкин

Бу молларнинг баҳоси 40 процент арзонлаштирилган!

Молларни харид этишга хуш келибсиз!

Тошкент шаҳар совети ижроия комитети савдо бош бошқармаси (телефон 33-68-83).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат— 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги— 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот—33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари— 33-90-50.

3 МАРТ, 1984 й.

Р —10104. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12